

Maga **Neala olelo oboba**

Ado mala hedabi Maga bebagi dödëla negei amea, dafidi mi mi gäwila sähaleada, Godeie malö Yesu Gelesoie ado mala hedabila säla dödëla negei dialea. Nilia Magaea dödëi beaseda, Yesuea geloi hido elöi gaula nelo amoge, hamoi hamosa nelo amoge ulufala dödëi. Yesuea mala olelesa nelo amoge, mugabe fedai nesila digisa nelo moge, udia dolöea nafade hamoi hësa nelo amoge, ea amo gadola hamosa neada, ie geloi amo olesa nelo. Yesuea hi ëida gomalä sälo. Dolöie malöla sälo. Dolöie Malö Namolö misi ameadä, ie namolö fisiga gala udia dolö yafie sigi obëgëmolömelëla säi, (10.45)

Magaea Yesuea hamosa nelo amo sedalu yafie säi. Gasoda, Yesuea udia dolöma ado mala olelesa nelo amolida ea sedalu hedabola made säi. Magaea dafidida Ödägi gelo Yoneie sedalu sälahilä, Yesu e ödägi gei amoge mugabe Saidania e fedogola meli amoge, obobala dödëlahilä, Yesuea hamoi geloi hamosa nelo amoge ulufala dödëi. Amase elöda, Udia dolöea yöi elö elöla gauseda ea boba hamomolö amoie ilima olelesa nelo.

Ie bëgëla aulo amolia, mi gäwilafali, Yesuea nelebo hamosa nelo amoie mi fädäla dawa made nelo. Gaso, gelëala bebea awäha nea giso beagolei. Beaseda, udia dolö ilia Yesubalä ado neala yöi yafie ila säi dië bimolömelë. Ea ado mala hedabi dödëla wagahalea, Yesu baagola nowela asi amo dödëla negei dialea.

Yesu misi amoda udia dolö^{ma} Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoë säla ïmolö misi

(Maga 1.1-3.6)

Ödägi gelo Yonea ado säla ïaha nelö

(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)

¹ Ado Mala Hedabi goda, Godeë malö Yesu Gelesoea dafidi mi gäwi amo dialea. ² Bea sälo Aisaeaë bebagi ado dafidi dödëla negei dibe amoda gowe.

Godea sähalea, Nabuö! Nïe ado säla ïmolö mosalamalo amomada, die idi fodolasimäia, ema dafidimola sämolömelë. *Malagai 3.1*

³ Sege falai udia dolö aligisia made ami nea afädëa wesalea, Dafidilo Geloï misiäia idi fodomolö amo dadaiaha namialo. Ìe idi amoda mogolafalï fodolasimalola säha neamelëla säi amo dödëla negei dialea. *Aisaea 40.3*

⁴ Amala säla dödëla negei dibe amo gadola, sege nafade udia dolö aligisia made ami ödägi gelo Yone e misi nelö. Ea sähalea, Dilia nafade hamoi amo Godea hëmäia, dilile iso asigi besulahilä, ödägi gemolö dialeala säla ïaha nelö. ⁵ Yudia sege gaamu holöfalï holöfalï dibe aamilage, Yalusaleme udia dolö sulubadelage, nefolalo amoli e nebea ami mafusa nelö. Mafula ilia nafade hamoi amo sisi-aha maadesebegi, Yonea ili ödä Yodonagi gesa nelö. ⁶ Yone eda sugua gamele hilia fagulo hamoi amo salugalahilä sugua gafodo gadoia malibu negela nelö. Eada galiawage äwi ödäge naha nelö. ⁷ Ea ado mala säla ïahalea, Ne dafidi misi neawe. Hobe ne baagia afädë moholö amoda, ne holöfalï nebewe gadoi made, eda ilibia edefade

neebe amo moholömelë. Ne hedabi made ameadä, na ie emo usililo ëfë gumusula dialea fisigämolö amo dofea made neawe. ⁸ Na dili ödäeamu gesa neawe, eada dili Eleloi Gesamia gemolömelëla sa namolömelëla säla iaha nelo.

*Yonea Yesu ödägi gelasi
(Madiu 3.13-17, Ulugu 3.21-22)*

⁹ Segeyo amogimu Yesu e Disiligi Galiliie gaamu Nasalesela maasebegi, Yonea Yesu öda Yodonagi gelasi. ¹⁰ Yesu ödägi gelahilä ödägila fodolo agesua aliga adogoi amole, mu dusuia gase amo meli. Amala dusuia gasebegi, Gesami haea maliabu gadoi amo digalahilä ema fise meli. ¹¹ Amo gaalu, selesaia mosöala ado afädë säia idogosalea, Dida nie malö. Na dima edefademalä boba hamoi nea, nie iso asigia dima obeägisa neawela säi.

*Mugabea Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi
(Madiu 3.1-12, Ulugu 3.1-18, Yone 1.19-28)*

¹² Ado amo säha maadeia gai amole, Godeie Gesamia Yesu e sege nafade udia dolö aligisia made ami mosäia fisiga gai. ¹³ E fisiga gaia ami segeyo nabülasi biyidia nebegi, mugabe Saidania Yesuea nafade hamomabelela fedogola bimolö misi. Yesu e sugua ilaba elö elöla nefolalebea ami nebegi, selesaia fii ilia e ugila negemolö misi.

*Yesuea hamoi mi gäwila Galili hamosa nelo
(Madiu 4.12-17, Ulugu 4.14-15)*

¹⁴ Yone galabaia negesebegi, Yesu e Galili awälahilä Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoie Ado Mala Hedabi säla iaha nelo. ¹⁵ Yesuea sähalea, Segeyo Godea daiala negei dilo amo walio

wegi gausiai ameadä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoda ga madefalï dialeamelë. Dili asigi besulahilä, Ado Mala Hedabi go gaula mogomalola säla i.

*Yesuea dolö biyidia seme digisa nebegi wei
(Madiu 4.18-22, Ulugu 5.1-11)*

¹⁶ Yesu e oeabo Galili agesu nedaha nea beahamelebe seme digilo dolö äudä, Saimono ie edoo Ädulule seme digisa neebe meli. ¹⁷ Bealahilä Yesuea elema sähalea, Na alima udia dolö nelo mala oleledelä. Ali ne awäsewe gadola bögëla misiëla säi. ¹⁸ Amala säsebegi, elea selëgë amo fodolofalï ami negesilahilä e bögëla asi. ¹⁹ Yesu e holöbö sedade awälahilä beahamelebe, Sebediie malö Yamese ie edoo Yonele dudaia ami nea selëgë nuli amo hamogisa neebe meli. ²⁰ Bealahilä fodolofalï ele wesebegi, elele eedo Sebedige bidi nimolöie hamoi hamosa nefolalo amolige dudaia amilahilä ele Yesu bögëla asi.

*Yesuea dolö afädëma mugabe fedai nesila digi
(Ulugu 4.31-37)*

²¹ Yesuge udia dolö odoage ili Gabaniama gaamugi afiai. Segeyo Sabada gafe besela galasebegi,* Yesu e gedolo mosöa ami nogila digalahilä, ea udia dolö ilima ado mala olelesa nelö. ²² Ea säla olelese amo nabalahlilä ili fudugisa sefolalo.

* **1:21:** Segeyo Sabadada Yu udia dolö ilile hele aligilo segeyoge, amase, Godeie ëi gauia adalo segeyoge dilo. Godea sege föi dibe amo sulubadela segeyo gafeiagi hamosa maadelahlilä, segeyo gifalädalügi hï e hele fila sulo. Isilale udia dolö ilia amo gadola hamomäia, ea segeyo Sabada daiai. Segeyo Sabadada Edolo niliada gafela sälo. Mi Gäwi 2.2-3ge, Sigi Obögëi 20.8-11ge bimalo.

Mida, Ado säla negei olelelo amolia olelelo amo gadola made, geloi hido elöi gaula nea olelese amogi. ²³ Segeyo amo gala dolö mugabe fedai afädë gedolo mosöa ami maala sulo. Dolö amea üalala digila sähalea, ²⁴ Nasalese fii Yesu-o, nili neebee wi dia edo hamomolö misi. Nili nufudadigimolöie misile. Nada di dawa. Dida dolö hedabi mogoifali, Gode hi e neebeeala misimelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea mugabe amoma nemosalea, Adomabu. Dolö go digilahilä mosöla säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea dolö amo neala amulämelasilahilä üalala digila doadigila asi. ²⁷ Amala hamosebegi, udia dolö sefolalo amoli sulubadela, fudugilahilä hilidomu säla didigahalea, Walio hamoi amoda edo gadoidu. Walio dolö goea ado säi amoda ado gähe geloi hido elöi gelola säimelë. Ea ado säседа, mugabe ilia nabelo gabula säi. ²⁸ Yesuea hamoi amo fodolofali udia dolö Galilimadi nefolalo amoli sulubadela ne nabalala didigai.

*Yesuea udia dolö yafie wahilasisa nelö
(Madiu 8.14-17, Ulugu 4.38-41)*

²⁹ Yesuge Yamese Yonege ie begela aulo odoa ilige gedolo mosöa amila Saimono Ädululea mosöa asi. ³⁰ Saimonoie udia amoie eme domalo hëgila oloi, imididaia adi dilo amo, ilia fodolofali Yesuma säla i. ³¹ Säla iäsebegi, Yesu e udia oloi dibeaa ami awälahilä, naabogi gaula nowela ifosi. Amala hamosebegi, e hëgila oloi dilo amo hogosa helela wahisebegi ea ili molö muäia neala i. ³² Deadi eso digase gaalu, udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amoli neala gaula, mugabe fedai nefolalo

amolige sigi gaula digila Yesu neebee ami gege-doi. ³³ Gaamugi ami udia dolö nefolalo amoli sulubadela idi galo hadai daia amimu gege-doi. ³⁴ Amala hamosebegi, Yesuea udia dolö yafie olo elö elöla oloi difolalo amoli wahila digi, mugabe fedai yafie nefolalo amoli nesila digila digisa nelö. Amala hamosebegi, mugabe amolia Yesu eda gowe neala dawadigi nefolalebegi, Yesuea mugabe amolima dilia adomabula säi.

Yesuea Galilimadi ado mala säla i
(Ulugu 4.42-44)

³⁵ Sege yomolö amo gaalu Yesu e nowela segea awäla, udia dolö aligisia made ami awälahilä Godema adosa sulo. ³⁶ Saimonoge ebalä nefolalo amoliage Yesu hogogola hobeala bégëi. ³⁷ Beagolelahilä ilia ema sähalea, udia dolö sulubadelaia di hogosa neamelëla säla i. ³⁸ Amala säla iasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Gamelä, Sege gaamu ga made dibeä ami ado mala säla imolö afiadi. Neda amo hamomolö misimelëla säi. ³⁹ Amala sälahilä e Galili sege sulubadelamadi nawesa nea gedolo mosö nefolalebeadi amogi awälahilä Yesuea ado mala säla iadigi, mugabe fedai nefolalo amoli nesila digisa nelö.

Yesuea dolö gudubu hamoi afädë wahi
(Madiu 8.1-4, Ulugu 5.12-16)

⁴⁰ Amala hamosa nebegi, dolö gudubu hamoi afädë Yesu neebee ami maalahlilä emo gumu sasagala fia idogola salea sähalea, Dia ne wahimäia helësëseada, hä dia ne wahilasimolöi nebegola säi. ⁴¹ Amala säsebegi, Yesuea e bobasëlahilä ië naabo mogodigia gala, dolö amo diigisa nea sähalea, Na

amala helësësa, wahimola säi. ⁴² Amala säsebegi, gudubu hamoi amo fodolofali hogosa helela wahi. ⁴³ Yesuea e fodolofali mosalolahilä, ema gelola sähalea, ⁴⁴ Nabuö! Di wahi go oböla odoama säla imabio. Gobela ilo dolö neebe amea di bimäia olemolö mosalo. Amalahilä, udia dolö ilia bimäia di wahi go olemolöie, di hëmäia Mosesea säla negei dibe amo gadola nelebo afädë odala imalola säla i. ⁴⁵ Amala säla i amo nabalahlilä gaso, dolö amo awäha neada, ema hamoi amo ili sulubadelama säla iia awäha nelö. Amala sälebeda, Yesu e ilile siigi gaamu dibeami made awäla, udia dolö aligisia made gasi gala nelö. Amala gasi gala nebegi, sege sulubadelagi udia dolö nefolalo amoli Yesu neebea ami mafula gegedoi.

2

Yesuea dolö afädë fii si wahilasi (Madiu 9.1-8, Ulugu 5.17-26)

¹ Ami segeyo odoa nelolahilä Yesu e bu Gabaniama obëgëi. Yesu obëgëla misi neala säi amo udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea nabaha maadei. ² Nabalahlilä udia dolö yafie Yesu neebea ami mafula gegedoi amea mosö isogige idilibage fimolö fu maade negei dibegi Yesuea ilima ado mala säla iaha nelö. ³ Säla iaha nebegi, dolö afädë fii si sulo amo e neebea ami, dolö biyidiaea iwasala gaula misi. ⁴ Udia dolö yafie negei amea, ilia dolö amo Yesu neebea gaula moholö uli gabugi, mosö figidaia gaula fedalahilä, Yesu e neebe amo gaalu mosö figi dusuia galahlilä dolö iwasala gaula misi dafu amo mumusogi salisi. ⁵ Ili asigi afädë negei nea hamosebe amo bealahilä, Yesuea dolö fii si

amoma sähalea, Nie malö, dia nafade hamoi amoli na hësa maadeimelëla säi.

⁶ Amala säsebegi, mala dawadigi dolö odoa sefolalo amolia asigiamu helësësalea, ⁷ dolö goea ado egoweda abeahäla sähadu. Eada Gode gagadesa nea. Gode eamu udia dolöea nafade hamoi amoli hëmolöi neala helësësa sefolalo. ⁸ Iliä amala helësësa sebe amo ea asigia fodolofali bealahilä, ilima sähalea, Edoie dilia go helësësa dialea. ⁹ Dia nafade hamoi amoli hësa maadeila sämolöle ma, di nowela die fëo gaula nawesa namiëla sämolöle. Dolö fii si gowema ado aabeida abodo. ¹⁰ Amaimo, Dolöie Malöea nagadaiawi nea, udia dolöea nafade hamoi amoli hëla digimolöie geloi gaula neebe amo dilia helësëmäia olesagomelëla säi. Amala sälahilä ea dolö fii si amoma sähalea, ¹¹ Na dima sähago. Di nowela die fëo neala gaula dihï mosöa mosalola säi. ¹² Amala säsebegi, dolö amo nowelahilä, udia dolö sulubadelaie sidaia ie fëo amo neala gaula fodolofali asi. Amala hamosebegi, ili sefolalo amoli sulubadelaie asigigi fudugilahilä Godeie ëi gauia adala sähalea, Siiba nelebo gowe gadoi hamose nilia melëlo mademelëla säla didigai.

Yesuea Ilibai wei
(Madiu 9.9-13, Ulugu 5.27-32)

¹³ Yesu e oeabo Galili agesu bu elö nedaha nebegi, udia dolö yafie e neebea ami mafula gegedoi. Gegedosebegi Yesuea ilima ado mala säla ïaha nelo. ¹⁴ Säla ïaha nelolahilä awäha nea, Alibiasaie malö Ilibai e dagisi muni nelo mosöa sebe amo bealahilä, Yesuea ema sähalea, Ne bëgëla misiëla säi. Amala säsebegi, e Yesu bëgëla asi.

¹⁵ Yesu e Ilibaia mosöa molö naha sebegi, dolö dagisi nelo yafiege, dolö mala nafade hamolo yafiege, Yesula ie bögëla aulola ilibalä gedola salea molö naha sefolalo. Dolö yafie amo gadoi yafieada Yesu awäse amo gadola bögëla awähamu nelo. ¹⁶ Ado säla negei olelelo Felesi dolö amolia beahamelebe, Yesu e dagisi muni neloge, mala nafade hamologe, nefolalo amolibalä gedola salea molö naha sebe meli. Bealahilä ilia Yesuie bögëla aulo amolima nabahalea, Mala nafade hamologe dagisi muni neloge, nefolalo amolibalä, e gedola salea molö naha sebegoda edoiëla nabi. ¹⁷ Amala nabasebegi Yesuea ilima säla obögësalea, Udia dolö oloi made nefolalebe amolida, alögoda nee-bea aulo made. Oloi sefolalebe amolimu alögoda nee-bea aulo. Amo gadola wäla, ne misi weda, udia dolö hedabi nefolalebe amoli wemolö misi made, udia dolö nafade hamolo nefolalebe amoli wemolö misimelëla säla i.

*Yesuea molö made naala aligiloie säi
(Madiu 9.14-17, Ulugu 5.33-39)*

¹⁸ Molö nülo made segeyo amogida, ödägi gelo Yoneie bögëla aulo amoliage Felesi dolö amoliage molö naala made aiyala nefolalo. Udia dolö odoa maalahilä, Yesuma nabahalea, Yoneie bögëla aulo amoliage Felesi dolöie bögëla aulo amoliage molö made naala aligilo amogi, Die bögëla aulo golia molö naha nebegoda mi edoiëla nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Dolö afädëa udia neahalea, udia dolö e damelë molö molö gedoi hi ebalä sefolalebe amolima, dili molö made naala samialola samolöle. Udia nimolö dolö amo ilibalä seëda, ilia molö made naala

made samolömelë. ²⁰ Gaso, hobeala dolö amo odoaea sigi gaula asibua, ili molö made naala namolömelëla säi.

²¹ Amala sälahilä Yesuea ado elö sähalea, Afädëa fagulo goofogi fagulo gähea baala asogelo made. Amala hamoseda, fagulo gähe amea gofo amo nulimolömelë. Amalahilä dafidi nuli amo gadola made bu edela nulimolömelë. ²² Amo gadolamu, dolö afädëa sugua meme gafodoea ödä i hamoi gofo amogida, wani ödä gähe dibe amo söga salelo mademelë. Amala hamoseda, wani ödä amea ödä i sugua meme gafodoea hamoi gofo amo dusulahilä, ödä i amoge wani ödä amoge, hä, nafademolömelë. Amala hamoloea, wani ödä gähe dibe amoda sugua meme gafodoea ödä i hamoi gähegi oselola säi.

*Yesuea segeyo Sabada gafegi hamoi made hamolo amoie säi
(Madiu 12.1-8, Ulugu 6.1-5)*

²³ Segeyo Sabada gafegi Yesu e, ie bögëla aulo amolalibalä eladi gadoi ei widi sagaido afiaha dilo. Afiaha dialea ie bögëla aulo amolia widi amoie gägä faila nana awäha nelö. ²⁴ Nana awäha neebe amo Felesi dolö ilia bealahilä Yesuma sähalea, Nilile mala säla negei dibe ameada segeyo Sabada gafegi hamolo made amo die bögëla aulo golia damula hamosa nebege bimola säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Siiba Debidia hamoi dädëla negei dibe amo dilia nidela made neale. Debidige dolö odoa ebalä nefolalo amolige molö maadela sidëa baagosalea, ²⁶ Abiada e gobela ilo Busa Edefade nebegi, Debidi e Godeie mosöa nogila digalahilä beledi Godegali odala i

dilo amo neala mai. Beledi amoda odoaea nūlo made, Gobela ilo amoliamu nūlo negei amo ea nalahilä, odoa ebalä nelo amoli muäia neala gaula awäla imelëla säi amo dilia made nidei neale. ²⁷ Yesuea ilima säla wagala sähalea, Godea segeyo Sabada gafe hamoi amoda, Udia dolö fifi asi sefolalebe amolia segeyo Sabada gafe ugila negemäia hamoi mademelë. Udia dolö fifi asi sefolalebe amoli ugila negemäia hamoimelë. ²⁸ Amala negei ameada, Dolöie Malö amoda, segeyo Sabada gafeie Dafidilo neamelëla säla i.

3

Segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö afädë naabo nafadei wahi

(Madiu 12.9-14, Ulugu 6.6-11)

¹ Yesu e gedolo mosöa bu elö nogila digai. Mosöa amida dolö naabo elö amo balägädöla nafadei afädë sulo. ² Udia dolö odoa sefolalo amolia Yesuma dia nafadela hamoila sämolölahilä, segeyo Sabada gafegi Yesuea dolö amo wahisebelela bimolöie ilia si dadaiaha sefolalo. ³ Yesuea dolö naabo nafadei amoma sähalea, Di nowela mogogi namolö misiëla säi. ⁴ Amala sälahilä ea ilima nabahalea, Nilia segeyo Sabada gafegi hedabi hamomolö amo dofeale ma, nafade hamomolö amo dofeale. Udia dolö hedabola namiäia damula moholö amo dofeale ma, baagomäia nifulö amo dofealela nabi. Amala nabasebegi, ilia säla obëgëla made sefolalo. ⁵ Yesuea udia dolö sefolalo amoli sidawewela beahamelebe, ilile iso asigi geloi dibe amo beala yöi. Yölahilä ea dolö naabo nafadei amoma sähalea, Dïe naabo mogodigia gamola säi. Dolö amea naabo mogodigia gai amole ië naabo

amo wahimolöi wahi meli. ⁶ Amala hamosebe amo bealahilä, Felesi dolö sefolalo amoli segea fodolofali doadigila awäla Heledo sosogo nefolalo amolibalä gegeдохilä, Yesu baagomäia abilia hamomolödula säla didiäha dilo.

Yesuea ie geloi olei, gaso hile segea fii amolia asigi afädë made negei
(Maga 3.7-6.6)

Udia dolö yafie oeabo agesua gegedoi

⁷⁻⁸ Yesula ie bögëla aulola ili sege ili neloa amo fisila Galili oeabo dibeä ami afiai. Ili afiasebegi udia dolö yafieä ili bögëla afiai. Sege Yudialage, gaamu Yalusalemelage, sege Idumialage, ödä Yodona dögëla alämadilage, gaamu Däiamadilage Saidonomadilage sege amoligila udia dolö yafie sämolö asusugai Yesuea hamoi amo nabala e bögëla afialahilä e neebeä ami gegedoi. ⁹ Amala gegeдохebegi Yesuea ie bögëla aulo amolima sähaleä, Udia dolö yafie gegedoi amea ne fädöla dedelei gabugi, ne duduäia fedadelä dilia du afädë gaula maala ne neebeä gaalu, ga made negesimola säi. ¹⁰ Ea udia dolö yafie dafidi wahilasi amo gadola, udia dolö oloi sefolalo amoliage ili wahilasimäialahilä, ilia e digimolöie gegedoi amea dedelei. ¹¹ Mugabe amolia e bealahilä ie emo mia gumusula dia digalahilä, üälala digila sähaleä, Dida Godeie malömelëla säi. ¹² Amala säsebegi, ea mugabe amolima gelola sähaleä, Odoama ne Godeie malö neala säla imabiola säi.

Yesuea abosolo giwilasi memelei
(Madiu 10.1-4, Ulugu 6.12-16)

¹³ Yesu e segebidaia fedalahilä, dolö odoa hï hamei amoli misiäia wesebegi, ili e neebee ami misi. ¹⁴⁻¹⁵ Maasebegi ea dolö giwilasi amoli ebalä namolöie ili memelelahilä, ea ilile ëi abosolo negei. Ili Godeie ado mala säla imolö mosäiage, mugabe fedai nesila digimolöie geloi iligali imolöiege ea ili memelei. ¹⁶ Giwilasi memelei amolile ëida gowe ili. Saimono, Yesuea ie ëi elö Fida negei amoge, ¹⁷ Sebediie malö Yamesege, ie edoo Yonege, Yesuea elele ëi elö Boaneyisi negei. Nilile ado sälada sege gudusebeie malöla säla negei amolege, ¹⁸ Äduluge, Filibige, Badolomiuge, Madiuge, Domasage, Alibiasaie malö Yamesege, Dadiusige, Selodo sosogo Saimonoge, ¹⁹ Yudasa Isagaliada, Yesu hololölo amoge. Giwilasi amoli Yesuea memelei. Amala memelea maadelahilä, Yesu e mosöa asi.

Yesu e mugabe Belesabulubalä nea hamosa nee-bela säi

(Madiu 12.22-32, Ulugu 11.14-23, 12.10)

²⁰ Udia dolö yafie bu gegedoi amea, Yesula ie bëgëla aulola amolali molö molö fu made meli. ²¹ Amala hamoimelëla säi amo nabalahlilä, Yesu sosogo nefolalo amolia e bea asi. Mida, odoa ilia e gagaosa neala säi amogi. ²² Mala dawadigi dolö Yalusalemela digafui amolia sähalea, Mugabe Belesabuluda Yesuma fedai nea.* Mugabe ilile busaea ema geloi iasegi, ea mugabe nesila digisa neamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesuea ili mofiamolahilä ilima ado besula sähalea, Mugabe Saidani himuda abilia nesila digimolöi gabu.

* **3:22:** Belesabuluie ëi elöda, Saidani. Madiu 12.22-28 bimalo.

²⁴ Sege afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, fii amoda geloi made bimolömelë. ²⁵ Mosö afädëgi fii hilimu mogela nuduseda, mosö amoda gelola namolö mademelë. ²⁶ Mugabe Saidania himu ado neala, e sosogo neebe amoli mogeseda, amoda dofä geloi made aligila, hogosa helesa maademolömelë. ²⁷ Afädëa dolö geloi neebe amoie mosöa ie nelegei dibe amo fa nimolö moholöi mademelë. Ea dolö geloi amo dafidi naabo emoge nafodola negesiä ie mosöa nelegei dibe amo fa nimolö moholöi galë. ²⁸ Na dilima dofä gelola sähago, Udia dolöea nafade hamoi amoli sulubadelage, gagadela ado nafade elö elöla säi amolige, hëla fisimolöi bimolömelë. ²⁹ Be afädëa Eleloi Gesami gagadeseda, made hëmolö. Ie nafade hamoi amoda, walioge hobealage hi ebalä diamolöi diamolömelëla Yesuea säi. ³⁰ Iliä Yesu e mugabe fedai neala säi amo nabala ea ado amo amala säi.

*Yesuie eme edoolalida nowë
(Madiu 12.46-50, Ulugu 8.19-21)*

³¹ Segeyo amo gala Yesuie eme edoolali mafula segea ifo baagido nea. Odoa ilima sähalea, Yesu e nili neebeawi misialasebela sämola säi. ³² Amala säsebegi, udia dolö yafie Yesu amalela sefolalo amolia ema sähalea, Nabahale. Die dieme didoo dialifilali misi segea nea. Iliä di misialala säsebela säi. ³³ Amala säsebegi, ea säla obëgësalea, Nïe neme nedoolalida nowë gabula säi. ³⁴ Ea e amalela sefolalebe amoli sidawewela bealahilä ilima sähalea, Bimo. Neme nedoolalida sefolalebe gowemelëla säi. ³⁵ Udiaeage dolöeage, Godea hamese amo gadola hamolo nefolalebe amolida, nedooge nalifige nemege amolimelëla säi.

4

Yesuea ado besula, molö gägä fëfëila säi

¹ Yesuea Galili oeabo agesua nea udia dolöma ado mala bu säla olelesa nelo. Udia dolö yafie gegedoi amea negegisebegi, du ödä daia dilo, amodaia Yesu e fila fedai. Udia dolö yafie gedoi amolida agesua nefolalo. ² Yesuea ado besu yafie ilima olelesalea säi amoda gowe. ³ Nabuö! Dolö afädëa gägä sagaido sadia gogola aligi asi. ⁴ Sadia gogola aligi awäha nebegi, gägä odoa idiafa daala negei amo haea maala, neala naha maadei. ⁵ Gägä odoa igi naga abelëidaia daala negelahilä, gägä amea naga abelëi amodaia fodolofali bäui. ⁶ Bäui gaso, eso neea hëgisalea difi moholö asusugala ödölola bausoi. ⁷ Amase, gägä odoa äyo gägäi nee-bea ami digai. Amoda äyo gägäi amobalä gegedola bäui amea widi gägä amo yau hahalea gägä made negei. ⁸ Gägä odoa naga hedabi dibeaa ami daala negei ameada, hedabola baulahilä gägä negeimelë. Odoaeada gägä nabülasi ohodoa negei. Odoaeada nabülasi gafeia negei. Odoaeada nabülasi emu nabülasi negeimelëla säi. ⁹ Amala sälahilä Yesuea säla wagala sähalea, Dili gëhea galea galëda nabuöla säi.

Ado besula sämolö mi dibegi säi (Madiu 13.10-17, Ulugu 8.9-10)

¹⁰ Udia dolö yafie afiaha maadeibua e bëgëla aulo giwilasi amola udia dolö odoa Yesubalä nefolalo amola ilia ea ado besula säi amoie ema mi nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo helësëmolö amoda dafidi ulufadigila made

musügä negei dilo amo dilia helësëmäia säla i amo-melë. Be udia dolö segea nefolalebe amolimada ado besulamu säla iaha neebeweie ¹² Mida.

Ilia siia beahamu nea gaso, dofä gowe gab-ula made beagolemolömelë. Ili gëhea nabahamu nea gaso, asigia mi gowe gab-ula made helësëmolömelë. Ili beagolela helësësa galebeda, ili asigi besusa maadesegi ilia nafade hamoi amo Godea hësa maadelabiola

säla i.

Aisaea 6.9,10

*Ado besula säi amoie bu awala säi
(Madiu 13.18-23, Ulugu 8.11-15)*

¹³ Yesuea ië bëgëla aulo amolima sähalea, Ado besula säi amoie mi fädäla made helësëi neale. Made helësëi nea galëda, ado odoa besula säse amo sulubadela abilia helësëmolö gabu. ¹⁴ Dolö amea hawa fëfëi amo gadolada ado mala fëfëlo dolö e nea. ¹⁵ Ado mala idiafa digai amo gadoida, udia dolö odoaea ado mala nabasebegi, Godea ilile isogi ado mala sagasi amo, mugabe Saidani maala fodolofali neala gaula aulo nea. ¹⁶ Amase, udia dolö odoa widi gägä igi naga abelëidaia digai amo gadoi neebe amoliada, ado mala obeägila nabal-ahilä fodolofali neala gaulo. ¹⁷ Amai gaso, ili difi moholö ulisalea sedade made aligilo. Amalahilä ilia ado mala neala gauai amoie yöi beasege, odoaea ili neala sëlasisëge, ilia fodolofali digila aulomelë. ¹⁸ Udia dolö odoa giisi äyo gägäi damui fedaha dibeä daala negei amo gadoi neebe amoliada ado mala nabal-ahilä gaso, ¹⁹ ilia nagadaia galu difolalebe amoligi säosäola helësëlahilä, muni edefade negemolöila, nelebo elö elöla gesami

awäla helësëse amea, ado mala nabi amo yau hahalea gägä negelo made nea. ²⁰ Gaso, udia dolö odoa naga hedabia molö gägä daala negei amo gadoi neebe amoliada, ado mala nabala asigi afädë negela neala gaulahilä, ilia gägä nabülası ohodoa negela digi, nabülası gafeia negela digi, nabülası emu nabülası negela digilo neamelëla säi.

*Gamaliie ado säi
(Ulugu 8.16-18)*

²¹ Amala sälahilä Yesuea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Afädëa gamali yola sagaseda faloea dabelole ma, imidi hawa negelole. Ai amala made hamolo, aulidaia negelomelë. ²² Nelebo musügä negei dibe amoda hobeala ulufadigisa maadela, udia dolöea nelebo dabela negei difolalebe amolida hobeala yo digai dibeami ulufadigisa maademolömelë. ²³ Afädëa di gëhe galea galëda, nabualola säi.

²⁴ Ea aso ilima sähamu neamu sähalea, Ado dilia nabi amoda hedabola helësëmalo. Dilia odoagali mogela iaseda, Godeage amo gadola wäla diligali mogela iahalea odoage baala imolömelë. ²⁵ Afädëa nelebo afädë gaula neebe amomada Godea odoa baala imolömelë. Afädëa nelebo afädë gaula made neebe amoda, ea holöfalı gaula nea dofe gaula neala neebe amolida, Gode hi fedela nimolömelëla säi.

Molö sagai bäulo amoie ado säi

²⁶ Yesuea ado aso sähamu nea sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoda gowe gadoi dialea. Dolö afädëa sagaido hawa fëfëla aligi awäha nelolahilä, ²⁷ gasi sulubadelagi dolö amo daijala,

yose nowela afu mafusa neë gaalu, hawa fëfëi amo duulu besela galala bäuse amoda gomalä bäusebela dolö amo hida dawa made aligilo. ²⁸ Nagaea bäulasila gägä negelomelë. Dafidida bäudale bobagila, hobeala mumusu negelomelë. Hobeafali hodo hi e gägä negelomelë. ²⁹ Molö amo nimolö galëda, dolö amo hi damulo. Mida, molö mumului nimolö segeyo besela galai amea.

Ado besula masada gägäie säi
(Madiu 13.31-32,34, Ulugu 13.18-19)

³⁰ Yesuea aso sähamu nea sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo, nilia abodo gadoila sämolödu. Ado besula nilia abodo gadoima oodo beala sämolödu. ³¹ Amoda masada gägä gadoi. Gägä odoa gadoi made. Gägä amoda holöfalifali. Iliä amo sagaia sagalomelë. ³² Iliä sagai amo fedala edefadela aligiseda dägöala sagai odoa amo baagila awäla bäulomelë. Ìe adomo edefade bafui amogida haea mafula bäu augi hawa ami mosö ololomelëla säi.

³³ Udia dolö amolile asigia helësësedä helësëmäia Yesuea ado mala säla ìahaleada, ado besulamu yafie säla ìaha nelö. ³⁴ Ea udiä dolöma ado mala säla ìahaleada, ulufala made säla ìala, ado besulamu säla ìaha nelö. Ìe bëgëla aulolali hilidomu neada, ea ado besula säla ìlo amoie mi sulubadela ilima säla ìaha maadei.

Yesuea fo ödälebalä ado
(Madiu 8.23-27, Ulugu 8.22-25)

³⁵ Segeyo amo gala deadi eso digase gaalu, Yesuea ìe bëgëla aulo amolima sähalea, Oeabo edefade goie agesu alogodigogi afiadila säi. ³⁶ Amala

sälahilä udia dolö yafie nefolalo amoli amilahilä, ili Yesu sulo du amodaia fila fedalahilä, eege hiligila fila afiai. Du odoage ili awäse amo gadola hobeala bægëla afiai. ³⁷ Afiaha dibegi, fo edefade gelola guula maalahilä oeabo bubolela aidagula dudaia häila digala, du nobamolö hamose meli. ³⁸ Amala hamose amo gaalu, Yesu eda du bidigi busa fugulo negela adi dilo. Amala adi dibegi ilia e didiigisalea sähalea, Säla Olelelo-o, di nowemo. Nili baagodelä hamosebe gowegi di holöfalä fudugila made dialealela säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesu e nowelahilä foma nemolahilä ödäma sähalea, Aeala aumamo. Fologomabula säi. Amala säi amole fo gelola misi amo boogelela ödä aidagula fedai amoge aumalasi. ⁴⁰ Ea ie bægëla aulo ilima nabahalea, Edogi bedäha dialea. Dili Godema asigi afädë negei made nealela nabi. ⁴¹ Amala usila aumase amo beala, ili edefademalä bedälahilä hilidomu sähalea, Fo elea ödä eleada ie ado nabelo gabu. Dolö weda nowëdula säha difolalo.

5

Yesuea dolö afädëma mugabe fedai nesila digi (Madiu 8.28-34, Ulugu 8.26-39)

¹ Yesula ie bægëla aulola ili oeabo Galili agesu alömodi amogi awäla Gelasa fii mosöa besela galai. ² Yesuea ödä du ami negesiä awäha nebegi, dolö mugabe fedai afädë baagoi igi äbägi bausidola maaha nebegi gausiala digai. ³ Dolö amoda baagoi bausia amimu diaha aligilo. Dolö afädëa ie naabo emoge igi ëfëa gaula nafodomolöi made nelö. ⁴ Segeyo yafiegi ilia ie naabo emoge igi ëfëa

nafodosamu aligilo. Gaso, igi ëfë amo ea hësäla digisamu aligilo nelö. Geloï hïdo elöï amoda dolö afädëa e gaumolöï made nelö. ⁵ Dolö amoda gasi esoage baagoï bausiale segebidaialemu nawesa aligilo. Ea üalala gaula nawesamu neada hïle domalo igia dagabosamu aligilo.

⁶ Amala hamosamu aligilo amo, Yesu e aso waggadi made maaha neebe amo beala, e baluluia awälahilä Yesuïe emo mia gumusula dia digai. ⁷ Gumusula dialea gelola üalala sähalea, Gode Ilibialï ilibia neebe amoïe malö Yesu, dia nema abilia hamomolöïe misi. Na dima Godeïe ëi nabasewegida dia ne së imabiola säi. ⁸ Ea amala gelola säi amoïe mida, Yesuea ema dida mugabe, dia dolö go dïgïla mosöla säsebegi amala säla obëgëi. ⁹ Yesuea ema nabahalea, Dïe ëida nowëla nabi. Ea säla obëgësalea, Nïe ëida Malei. Nilïda holöfalï made, maleimelëla säi. ¹⁰ Amala sälahilä ea Yesuma gelolafalï sähalea, Segeweda dïgïla mosalola sämabiola säi.

¹¹ Amo gaalu ami sugua yafie gau domala moosa nefolalo. ¹² Mugabe amolia Yesuma gelolafalï sähalea, Nilï sugua nefolalebe gagowelima fedala namolö mosöla sämola säi. ¹³ Yesuea amala hamomola säsebegi, dolö amo dïgïla mugabe amoli sugua nefolalo amolima fedai. Amala nogila fedalahilä gau mogobogi amogi baluluia didigifula ödägi nogila digaha maadelahilä, sulubadela ödäea naha maadei. Sugua amoli gedolada dausini äudä gadoï ödäea mai. ¹⁴ Amala hamoi amo bealahilä, sugua sigi aligilo amoli fisäla awälahilä, gaamu dibeä amige mosö gägäwila asi dibeä amige säsäla awäha nelö. Säi amo na-

balahilä udia dolö nefolalo amolia abilia gelola hamoi walebelela fädäla bea asi. ¹⁵ Ili Yesu nee-bea awälahilä beahamelebe, dolö dafidi mugabe yafie fedai nelo amo fagulo salugalahilä, e asigi hedabi negei sebe amo beala ili bedäi. ¹⁶ Udia dolö Yesuea hamose melëlo amolia, udia dolö misi nefolalebe amea nabuäia dolö amoma mugabe yafie fedai nesila digi amoge sugua ödäea mai amoge ilima säla ïaha maadei. ¹⁷ Amala säla ïasebegi, ilia Yesuma gelolafali sähalea, Dida nilile segea wi namolö mademelë. Näiadodi namolö mosalola säi. ¹⁸ Amala säsebegi Yesu e dudaia fimolö awäha nebegi, dolö mugabe yafie fedai dafidi nesila digi amea, Yesuma nabahalea, Di awäsebe go gadola ne mudulela nabi. ¹⁹ Amala nabasebegi, Yesuea dolö amoma säla obëgësalea, Nebalä moholö made. Dafidilo Geloia dima hamoi amoïege bobasëi amoïege die sosogoma säla ïmolö dihi mosöa mosalola säi. ²⁰ Amala säsebegi, dolö amea Gaamu nabülasi difolalebe amo sulubadelagi awälahilä, Yesuea ema hamoi amo udia dolö nefolalo amolima säla ïasebegi, ilile asigigi fudugisa nefolalo.

Yalusüe idiwige, udia Yesuë fagulogi diigisebegi wahi amoge

(Madiu 9.18-26, Ulugu 8.40-56)

²¹ Yesu e dudaia fila Galili oeabo amo dëgëla obëgëla awäla agesua nebegi, udia dolö yafie ma-fula ea ado säse amo nabalö gegedoi. ²² Amase amo gaalu, gedolo mosö beaha aligilo afädë misi amoïe ëida Yalusi. Ea Yesu beagolelahilä ïe emo mia gumusula dia idogolahilä ²³ Yesuma gelola sähalea, Nie nidiwi holöböda baagomolö

ga madefali dialea. Dia dofä naaboea diigisegi made baagola wahimäia awähadula säi. ²⁴ Amala säsebegi, ebalä asi.

Udia dolö yafie nefolalo amoliage e bögëla afiahalea negegila dedelela aligi afiaha dilo. ²⁵ Afiase amo gadola udia afädë gäheo i nabülasi afädëie odoai äudä heale olo olosamu aligilo amoge asi. ²⁶ Udia ameada e wahimäiala alögoda yafie neebea ami awähamu aligilo gaso, Ea së edefade meli. Amase, ea alögoda iligali muni iahamu aligilo gaso, e olo amo made wahila neala edesa aligilo. ²⁷ Amala hamoi salea, ea Yesuea hamolo sedalu säi amo nabalahlä, udia dolö Yesu bögëla afiasebe amolibalä awälahlä e baagido maala ie fagulogi diigi. ²⁸ Ea hido asigiamu helësésalea, na ie fagulogi diigiseda, neda wahimolöla helësëi. ²⁹ Ea Yesuie fagulogi diigi amole, heale olo oloi amo hogosa helela e fodolofali wahi gabula helësëi. ³⁰ Yesuea ie wahilo geloi awäse amo helësëlahilä, besula nea nabahalea, Nie fagulogi diigi amo nowëala nabi. ³¹ Amala nabasebegi, ie bögëla aulo amolia ema sähalea, Dibalä udia dolö yafie dedelela aligi afiaha dibewe dia beasegoda, ne nowëa diigila edoie nabahala säi. ³² Amala säse amo gaalu, e nowëa digisa walebelela sidawewela hogoi. ³³ Udia amea ema hamoi amo helësëlahilä emo ggisëla bedälahlä, Yesu mia ga madela gumusula dia idogolahilä, Ema hamoi amo sulubadela säla iaha maadei. ³⁴ Yesuea ema sähalea, Nie nidiwi-e, dia nema asigi afädë negei amea di wahigomelë. Olo amea dima bu elö made baamolö, dalulo gaula mosalola säi. ³⁵ Yesuea säha nebegimu dolö odoa gedolo mosö beaha aligilo Yalusüie mosöala

misi. Maalahilä ilia ema sähalea, Dïe didiwi hä hame doala asi amoda. Olelelo dolö goma yoi iase go edoïela säi. ³⁶ Ilia amala säsebegi, Yesuea auaulahilä gedolo mosö beaha aligilo amoma sähalea, Dia bedämabu. Godema asigi afädë nege-malola säi. ³⁷ Amala sälahilä udia dolö odoa nefolalo amolima dili misiabiola sälahilä, Fida Yamese ie edoo Yonela ohodoa ilimu ebalä asi. ³⁸ Gedolo mosö beaha aligilo amoïe mosöa maligahamelebe, udia dolö yafie gege dolahilä didigaosalea goba fedaha dibe meli. ³⁹ Beala e mumusogi nogila digalahilä ea ilima sähalea, Dilia edogi didigaola goba fedaha dialea. Udia malö goda baagoi made, süwia adi dialeamelëla säi. ⁴⁰ Amala säsebegi, ilia Yesubalä ösa sefolalo. Amasebegi, ea ili sulubadela segea nesila digilahilä, udia malö amoïe eedo emelela ie bëgëla aulo ohodoa amolali udia malö dusugala negei hogoli amogi nogila digai. ⁴¹ Yesuea udia malö amoïe naabogi gaula nabeleia wesalea, Dalida gumi. Nilile ado adolada, Udia malö holöbö, na dima säha. Di nowemola säi. ⁴² Amala säi amole udia malö amo fodolofali nowela asi. Amala hamose amo beala udia dolö nefolalo amoli edefademalä fudugila bedäi. Udia malö amoïe gäheo ida nabülasi afädëïe odoai äudä. ⁴³ Yesuea ilima gelolafali sähalea, Na walio hamoi amoda udia dolö odoama säla imabiola säi. Amala sälahilä, Ea ilima udia malö holöbö go molö muäia imola säi.

6

*Nasalese udia dolöea Yesu hamei made nelo
(Madiu 13.53-58, Ulugu 4.16-30)*

¹ Yesuea sege amo dīgila iē bēgēla aulolali hī e ēdēla aligi segea ami bu obēgēi. ² Segeyo Sabada gafegi Yesu e gedolo mosōa ami awālahilā, udia dolōma ado mala olelesa nelo. Udia dolō yafie ea ado mala sāse nabaha sefolalo amoli asigigi fudugilahilā sähalea. Ado goweda, dolō goea abidi niidu. Ema dawa edefade dibe goweda, dawa edo gadoidu. Ea melēlo made gadoige hamomolōi made gadoige hamose weda edodu. ³ Eda mosō olelo dolō, Meliie malō madele. Eda Yamese Yosese Yudasa Saimonola ilile edoo madele. Iē elefila ilida nilibalā wi sebe amoda. Iliā amala sālāhilā, ema bimolō habobala hamei made nelo. ⁴ Amasebegi, Yesuea ilima sähalea, udia dolō fifi asi sulubadelada, bea sāloie ado nabaha. Gaso, hīle segeafalī fii amoliage sosogo iliage hīle mosōa fii amoliage iē ēi maademelēla sāi. ⁵ Dolōea hamomolōi made gadoige melēlo made gadoige segea ami hamomolōi made gabugi ea hamola made nelo. Ea udia dolō oloi afādē afādēlamu naaboea diigila wahisa nelo. ⁶ Amala hamose amo beala ilia ema asigi afādē made negesebegi Yesu e fudugisa nelo. Amasebegi, ea Nasalese sege fisila udia dolō fii odoā ilima ado mala olelela aligi nawesa nelo.

Yesuea iē bēgēla aulo amolima iē geloi olei, gaso, ilia e dawadigi made nelo.

(Maga 6.6-8.21)

*Bēgēla aulo giwilasi amolima Yesuea hamoi i
(Madiu 10.5-15, Ulugu 9.1-6)*

Amalahilä eda udia dolö nefolalebeadi ado mala olelela aligi nawesa nelö. ⁷ Yesuea ie bégëla aulo giwilasi amoli wela gegeedosebegi. Ea ili äüdä äüdäla afufumalola sälahilä, udia dolö mugabe fedai nefolalebe amoli nesila digamäia ea ilima geloi i. ⁸ Ea ilima sähalea, Dili afiahaleada galiamomu gaula mosalo. Nelegei odoa gaula mosabio. Molöge aduge muni salelogi salala gaula mosabio. ⁹ Emo usililo salugamalo. Fagulo äüdä salugamabiola säi. ¹⁰ Ea ilima aso sähamu nea sähalea, Dili awäla sege afädëgi besela galala mosö afädëgi nogila digaseda, mosö amogimu nelolahilä dilia sege amo digila awäsolo amo gala giso mosö amo hä fisimalo. ¹¹ Amase, sege odoagi besela galasegi, ami fii amolia mosö fu made iala, dilia säse amoge made nabaseda, sege amo hä digila mosalo. Digila awähaleada, dilile emogi dao baai amo fëfëla salalahilä mosalo. Amala hamosedä, ilia helësësalea, nilia asiala hamoi amea amala hamosebela helësëmolömelëla säi. ¹² Amala säi amo nabala ili afialahilä, udia dolö ilima sähalea, dili asigi besumalola säla i. ¹³ Iliä amala säla ialahilä, udia dolö yafie mugabe fedai nefolalo amoli nesila digila digi. Udia dolö oloi yafie difolalo amolige ilia weli söga negesebegi, wahisa maadei.

*Ödägi gelo Yone baagoi
(Madiu 14.1-12, Ulugu 9.7-9)*

¹⁴ Udia dolöea Yesuie ei säsäi asi ameadä beaha aligilo Gini Heledoea nabi. Odoaea sähalea, Ödägi gelo Yone dafidi baagoi amo bu nowelahilä obëgëla misi nea, geloi melëlo made gadoi hamosa neamelëla säha dilo. ¹⁵ Odoaea sähaleada, Eda

Elaiä gabu. Amase, odoaea sähalea, Eda bea sälo siiba nelo amo gadoi gabula säi. ¹⁶ Heledoea ado amo nabalahlä sähalea, Yoneda na muugi damui amo bu obëgëla maala neebe gadoi gabula säi. ¹⁷⁻¹⁸ Helodiasa eda dafidi Heledoie edoo Filibiie udia sulo amo hobeala Heledoea fedela nii. Amala hamosebegi, Yonea Heledoma sähalea, Dia didooie udia fedela neala dibalä sebege dofea made hamoimelëla säi. Amala säsebegi, Heledoea ami dolö nefolalo amolima sähalea, Yone gaumolö mosalola säi. Amalebe ilia e igi ëfëa nafodolahilä galabaia mosöa negei. Heledoea ie udia Helodiasa obeägimäia amala hamoi. ¹⁹ Ie udia Helodiasaea Yonema habobalahilä e baagomäia abilia nufulödula helësësa sulo. Gaso, nufulö fu made meli. ²⁰ Mida, Heledo eada Yone eda dolö hedabi, Godeie siigi asigi mogoi neala helësëla bedälahlä, eada Yone idihë nelo. Ea Yoneä ado säse nabala obeägilo ameada e asigi säosäola helësësa nelo. ²¹ Heledo e ägüla misi segeyo beala galasebegi gamane sigi aligilo nefolalo amolimage, ami sigi aligilo nefolalo amolimage, Galili segeie dafidilo nefolalo amolimage ea sähalea, Molö molö gege-domalola säi. Molö giasolo amo galada Helodiasaea Yone nufulö fu beagolei. ²² Segeyo amo gala ili molö naha dibegi udia malö Helodiasaie idiwi maalahilä sigoi. Heledoeage dolö odoa ebalä molö naha sefolalo amoliage, ea sigoi amogi hido elöla obeägi. Hido elöla obeägisebegi, ginia dolisä amoma sähalea, Sigosegoie nelebo afädë imose amo gadoi imolömelëla säi. ²³ Ea naabo migalä diigila dolisä amoma sähalea, Nelebo afädë imoseda, na sege edefade beaha neebe amogi mogogi nofela

imolömelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, dolisä amo segea doadigila awälahilä emema nabahalea, Ne edo imola sämolödula nabi. Amala nabasebegi, emea sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula imola sämalola säi. ²⁵ Amala säsebegi, dolisä amo fodolofali baluluia obëgëla awälahilä Ginima sähalea, Ödägi gelo Yoneie busa damula falodaia gaula maala walio imäia hamesamelëla säi. ²⁶ Amala säi amo nalahilä ginia edefademalä bobasëi. Gaso, dolö molö naha sefolalo amoli sidaia migalä diigila säi ameadä, fisimola sämolö uli gabula helësëi. ²⁷ Amala helësëlahilä ea fodolofali ami afädëma sähalea, Yoneie busa damula gaula obëgëmolö mosöla säi. Amala säsebegi, ea galabaia mosöa awälahilä Yoneie busa damui. ²⁸ Damulahilä falodaia negela gaula maalahilä dolisä amoma i. İasebegi, dolisä ameadä emema i. ²⁹ Amala hamoimelëla säi amo nalahilä ie bëgëla aulo amolia ie domalo neala gaula awäla igi äbägi bausi.

Udia dolö yafea molö mai

(Madiu 14.13-21, Ulugu 9.10-17, Yone 6-14)

³⁰ Abosolo dolö amoli Yesu nebea obëgëla maalahilä, ilia hamoi amoge mala olelei amoge sulubadela ema säla İaha maadei. ³¹ Udia dolö afu mafusalea ili molö molö fu made beasebegi, Yesuea ilima sähalea, Nilı udia dolö madeido hele namolö afiadila säi. ³² Amala sälahilä ili hilido ödä dudaia fifigila udia dolö madeido afiai. ³³ İli afiaha dibegi, udia dolö yafea bealahilä ili awäha gabula helësëi. Amala helësëlahilä ili gaamu elögi elögila nagadabodo baluluia afialahilä ili moholö awäsebea ami dafidi ilidale awäla besela galai. ³⁴ İli

awäla ödä agesua besela galahamelebe, udia dolö yafie nefolalebe meli. Bealahilä ea ili edefademalä bobasëi. Mida, Ili sugua sibi sigi aligilo maadesalea, hilido aligilo amo gadoi neebe amo beala. Amalebe ea ilima ado mala yafie säla olelesa nelö. ³⁵ Segeyo amo gala deadisebegi, ie bégëla aulo amolia e neebea maalahilä ema sähalea, Sege udia dolö maadeia wimu nebegi hä deadisebegi. ³⁶ Dia udia dolö nefolalebe gowe ili mosalala sämo. Afialahilä hili molö bidia nimolö sagaia mosö dibeä amige gaamu holöfalä dibeä amige hogogola mosäiamelëla säi. ³⁷ Amala säsebegi, ea ie bégëla aulo ilima säla obégësalea, Ili molö muäia dilia ïmalola säi. Amala säsebegi, ilia ema säla obégësalea, Muni gina hädali äudäea ili beledi muäia neala ïmolö afiadulela nabi. ³⁸ Ea ilima nabahalea, Dilia beledi aboläia ägüi walebelela bimolö mosalola säi. Beala maalahilä ilia ema sähalea, Niliäda beledi bia seme äudä amolemu ägülubela säi. ³⁹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Udia dolö sulubadela nudulu hamola giisi hedabidaia, gegecola fifigimalamalola säi. ⁴⁰ Amala säsebe amo gadola säsebegi, odoada hädali afädë, odoada nabülasi bia gadoi dimu hamola fifigi. ⁴¹ Amala fifigi dibegi ea beledi bia amoge seme äudä amoge naaboea gaula nea, Ea selesaia mosöa sida adogola nea Godema nesegelahilä, ie bégëla aulo amolia udia dolö iligali sogomäia beledi dagabodasila i. Amalahilä ea seme äudä amoge dagabodasilahilä, ili sulubadelagali sogomalai. ⁴² Amala sogoi amo, ili sefolalo amoli dofea nahalea, ⁴³ beledige semege odoa fea digai amo bégëla aulo amolia gegecola, adu giwilasi salala nobai. ⁴⁴ Beledi seme naha sefolalo

amoli dolömuda dausini bia sulo.

*Yesu ödädabodo asi
(Madiu 14.22-23, Yone 6.15-21)*

⁴⁵ Yesuea ië bégëla aulo amoli fodolofalì mosalolahilä sähalea, Dilidale dafidi ödä dudaia fila oeabo go dëgëla alogodi sege ëi Bedesaida mosalola säi. Amala sälahilä udia dolö gegedoi amolima sähalea, Dilige dihili mosöa dusula afiamalola säi. ⁴⁶ Ili sulubadela hawio afiamalolahilä, eda Godema adomolöie segebidaia fedai. ⁴⁷ Ìe bégëla aulo amoli dudaia fila asi amo oeabo mogogi gasise amo gaalu, segea amida Yesu e hido nelo. ⁴⁸ Yesu e ami nea beahamelebe, du busamadila fo gelola maase amea ödä adelo i amea ilia gelola adimolö iliawasebe amo meli. Haea gämolö amo gaalu, Yesu e ödädabodo ili neebee ami moholö asi. Ea ili baagila moholö awäse ⁴⁹ amo gaalu, ilia e ödädabodo maase amo beala, mugabeledula helësëlahilä üalai. ⁵⁰ Ili sulubadelaee bealahilä edefademalä bedäsebe amo bealahilä, Ea ilima fodolofalì sähalea, Asigi hä gelomalo. Weda nemelë. Bedämabiola säi. ⁵¹ E maala ilibalä dudaia fii amole fo maala made boogelei. Amala hamosebegi, ilile asigigi edefademalä fudugi. ⁵² Iliada ea udia dolöea muäia beledi i amoie mida fädäla made helësëi nelo. Ilile iso asigi gai nelo.

*Yesuea Genesaledi ami udia dolö oloi yafte wahi
(Madiu 14.34-36)*

⁵³ Yesula ië bégëla aulola ili oeabo amo dëgëla alämadi sege ëi Genesaledi besela galalahilä ödä du amo ëfëa begela agesua ami negesi. ⁵⁴ Du negesiä maaha neebe amo udia dolö nefolalo amolia fodolofalì bealahilä, Yesu gabula helësëi. ⁵⁵ Amala

helësëlahilä fodolofali ili sege dibe amo sulubadelagi baluluia afufulahilä udia dolöma säla iaha maadei. Udia dolö Yesu misi neala säi nabi amolida, oloi difolalo amoli iwasala gaula Yesu neebee ami misi. ⁵⁶ Sege dibe sulubadelagige gaamu dibe sulubadelagige, mosö dibe sulubadelagige Yesu e awäla besela galasebea amida, udia dolö nefolalo amolia oloi difolalo amo gaula mafula magaia gaamugi negesisi. Negesiä ilia Yesuma gelola sähalea, Oloi gowe ilia die fagulo bidigimu digimäiamelëla säi. Oloi amoli sulubadelaea amala diigisebegi, wahisa maadei.

7

Godeie Ado säla negei amea mäu ilile ado baagi (Madiu 15.1-9)

¹ Felesi dolöge ado säla negei olelelo dolö odoa Yalusalemela misi amolige gegedolahilä ili Yesu neebee afiai. ² Ili beahamelebe ie bögëla aulo odoaea naabo nigime hëla made molö naha sefolalebe amo meli. ³ Felesi dolö iliage Yu udia dolö sulubadelaeage mäu ilia aiyalo mala negei amo helësëlahilä naabo nigime hëla mada molö nulo made nelo. ⁴ Ili magaia gaamugi awäla obögëla maalahilä nigime made hëla molö nulo made nelo. Ödä ige faloge gaabo ige aiyala nigime hëlo negei amo gadola aiyala hamolo odoa yafie negei. ⁵ Felesi dolö amoliage mala dawadigi dolö amoliage ema nabahalea, Die bögëla aulo golia mäu ilile aiyalo mala dibe amo damula naabo nigime hëla made buludola molö nase goda edoiëla nabi. ⁶ Amala nabasebegi, ea ilima säla obögësalea, Siiba

Aisaeaea asigi fea negelo dilile hedabola bea säla negeimelë. Ea bea säla dëdëi amoda gowe,
 Udia dolö ilile iso asigi wagadi made negesiä adoeamu nïe ëi gauia adalo nea. ⁷ Iliä dolöfäea mala säla negei amomu olele-saleada, Godeïe adoda amomelëla sälo nea. Amaimo, ilia nïe ëi memalä gauia adalo nebegola

säla dëdëla negei dialeala Yesuea säi. *Aisaea 29.13*
⁸ Dilia Godeïe mala säla negei dibe amo fisilahilä dolöie aiyalo mala dibe amomu gelola hamosa nebegola säla i. ⁹ Yesuea ilima aso sähamu nea sähalea, Dilile aiyala hamolo mala amo hamosalea. Dilia Godeïe mala säla negei dibe amo fisi gabu. ¹⁰ Amoïe Mosesea ado säla negesalea, dïe diado diemele hawa nea elele ado nabala bëgëla hamomalola sälahilä sähalea, Afädëa ië eedo emele gadiaboseda, baagomäia nifulö dialeala säla negei dialea. ¹¹⁻¹² Amai gaso, dilia gomalä sälomelë. Afädëa nelebo amoligi Gobana säседа eada eedo emele ugila negemolö mademelëla sähalea sälo, Gobana nilile ado sälada Godegali odala i neawe. ¹³ Amalo ameada, dilia mäu ilia aiyala hamolo mala olelei amomu hamosa neada, dilia Godeïe ado fisilahilä mala amo gadoi yafie hamosamu aligilomelëla säi.

*Yesuea udia dolö neala nafadelo amoïe säi
 (Madiu 15.10-20)*

¹⁴ Yesuea udia dolö nefolalo amoli bu misialolahilä ilima sähalea, Dili sulubadelaea na säsebewe nabala hedabola helësëmalo. ¹⁵⁻¹⁶ Nelebo segea dilo dolö isogi digase ameada udia dolö neala nafadelo mademelë. Nelebo isogi dilo segea doadigila awäse amea udia dolö neala

nafadelomelëla säi. ¹⁷ Amala sälahilä udia dolö amoli amilahilä e mumuso isogi digala sebegi, ie bégëla aulo amolia ema nabahalea, Ado besula säi amoïe mida edodula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, ea ilima sähalea, Dilige aso asigi made gäwi neale. Nelebo sulubadela segea dilo isogi digase ameada, udia dolö Godeïe siigi nigime baalo made amo, dilia dawa made neale. ¹⁹ Molö nase amoda asigigi aulo mademelë. Gaisagi digalahilä segea doadigila aulomelëla säi. Ado amoïeda Yesuea gomalä sähalea säi. Molö sulubadela nase ameada Godeïe siigi nigime baalo mademelëla säi. ²⁰ Ea sähamu nea sähalea, udia dolöïe iso asigigi besela galasebe ameada, udia dolö Godeïe siigi nigime baalomelë. ²¹ Udia dolö ilile iso asigigila besela galalo amoda gowe. Asigi nafadege, nelegei fa nimolöge, udia dolö baagomäia nufulöge, udia dolö susugu hamomolöge, hilimu nafade odoa hamomolöge, ²² Udia nii susugu hamomolöge, gesami moholöge, mala nafade elö elöla hamomolöge, wäfalï sämolöge, nafade memelela made sulubadela hamomolöge, mudiamolöge, wäfalï säsäla hololömolöge, gugusämäia hamomolöge, asigi maade gadoia hamolo wäla hamomolöge. ²³ Nafade amoli sulubadela asigigila besela galasebe amea udia dolö Godeïe siigi nigime baalomelëla säi.

Fonisia fii udia afädëa Yesuma asigi afädë dofä negei

(Madiu 15.21-28)

²⁴ Yesu e sege amo digila gaamu Daiamadi asi. Awälahilä e mosö afädë neeëa amoïe mumusogi

digai. Udia dolö nefolalebe amolia e neala made helësëmäia nelo gaso, e musügä fimolöi made nelo. ²⁵ Amala nebegi, udia afädëie idiwi holöböma mugabe fedai sulo. Amoïe emea Yesu neala säi amo nabalahlilä, e fodolofalï maalahilä Yesuïe emo mia gumusula adi. ²⁶ Udia ameadä Giligi ado adolo. Eda Silia Fonisia fii udia. Ea Yesuma gelola sähalea, Nie nidiwi holöböma mugabe fedai sebe amo dia nesila digamäia helësësamelëla säla i. ²⁷ Amala säsebegi, ea udia amoma sähalea, Molö nahalea dafidi malö ilidale ïmolö galea. Malöïe molö dibe amogida ügüloea muäia sadia gala ïmolöi made galeala säi. ²⁸ Amala säsebegi udia amea säla obëgësalea, Dafidilo-o, dofä gaso, malësäea molö nahalea iso dusula fisia digaida ügüloea neala nulo madelela säi. ²⁹ Amala säsebegi Yesuea udia amoma sähalea, Dia ado säi ameadä dië didiwima mugabe fedai amo hä asimelë. Di hä mosöa obëgëmalola säi. ³⁰ Udia amo hi mosöa obëgëlahilä beahamelebe, ie malöma mugabe fedai amo doadigila asi, diasia dofea dibe meli.

Dolö afädë gëhe gaala ado dadabi wahi

³¹ Yesu e Daiamadila obëgëla awäla gaamu Saidono awälahilä Gaamu Nabülasimadi nawesa nelolahilä Galili oeabo edefade dibeä ami awäla besela galai. ³² Udia dolö nefolalo amolia dolö afädë gëhe gaala ado dadabi nelo amo e nee-beä ami sigi maalahilä, Yesuea e naaboea di-igimäiamelëla säla i. ³³ Amala säsebegi, ea udia dolö nefolalo amoli amilahilä dolö amole heledo aliga galahlilä, ie naabo sögöea dolö amoïe gëhe helegelagi diigilahilä, hile naabo sögögi gofedela galalahilä, dolö amoïe eligi diigilahilä ³⁴ selesaia

mosöa sida adogola nea hame hëia fedalahilä sähalea, Efadala säi. Nilile ado adolada, Gëhe gai dugimo. ³⁵ Amala hamosebegi, dolö amoïe gëhe dogo negela, ïe eli fodolofali hedabolasilahilä ado hedabola säi. ³⁶ Yesuea udia dolö nefolalo amolima gelola sähalea, Walio meli amo udia dolö odoama säla ïmabiola säi. Sämabiola säla ïahamu neebe amo nabalahlilä gaso, ilia auaula säla ïahamu nelo. ³⁷ Udia dolö amolia ado amo nabala ili asigigi edefademalä fudugilahilä sähalea, Ea hamosebego sulubadela hedabola hamosebe. Gëhe gai nelo amo dogo negela digi, adolo made nelo amo hedabola adomäia hedabolasilo neala säha nelo.

8

Yesuea udia dolö dausini biyidiagali molö ï (Madiu 15.32-39)

¹ Segeyo amo gala udia dolö yafie bu gegedoi amoli molö molö made gabugi, Yesuea ïe bëgëla aulo amoli mofiamolahilä ilima sähalea, ² Udia dolö gegedoi gowe ili nebalä segeyo ohodoa nelo amea hä molö molö maade gabugi asigisebemelë. ³ Na ili sidëa baagoi amola wäla hili mosöa mosalaseda, ili idiafa si däädäbëlela digamolö gabumelë. Odoada sege wagadi madela mofiai gabula säi. ⁴ ïe bëgëla aulo amolia ema nabahalea, Nilï sege nafadeia neebe ameadä, udia dolö nefolalebewe ili muäia, nilïa molö abidi nea awäla nimolödula nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima nabahalea, Dilia Beledi aboläia galebela nabi. Iliä ema säla obëgësalea, Nilïa gifalädalïa galebela säi. ⁶ Amala säsebegi, Yesuea udia dolö nefolalo amoli nagadaia fifigimalola säi.

Amala sälahilä ea beledi gifalädalä amo gaula nea, Godema nesegelehilä, dagabodasila ie bægëla aulo amolima sogomäia äasebegi, ilia udia dolö sefolalo amoligali neala sogoi. ⁷ Ilia seme nelësa naabo safo ägüi amoge, ea nesegelehilä udia dolö iligali sogomäia i. ⁸ Udia dolö sefolalo amoli sulubadela dofea naala, bolesalea fea digai amo ilia adu gifalädalä salala nobai. ⁹ Udia dolö amolida dausini biyidia gadoi nelo. ¹⁰ Yesuea udia dolö amoli hä afiamalola sälahilä, ie bægëla aulola ilida fodolofali ödä dudaia fila Dalamanuda segeamadi asi.

*Ilia Yesuma dolöea hamomolöi made gadoi hamomola säi
(Madiu 16.1-4)*

¹¹ Felesi dolö odoa Yesu neebee maalahilä ebalä gëgësalea. Dolöea hamomolöi made gadoi nofe elöi afädë selesaiä mosöala misi dia hamomola säi. Ilia e amala fedogola beasebegi, ¹² Yesuie iso asigigi yöla hame hëia fedalahilä sähalea, Udia dolö walio nefolalebe welia dolöea hamomolöi made gadoi nofe elöi hamosebe amo bimolöie hogosa nebe-goie mida edo! Na dilima dofä gelola sähago. Udia dolö walio nefolalebe welima, dolöea hamomolöi made, nofe elöi afädë dofä made hamomolömelëla säi. ¹³ Amala sälahilä, ili ami digila e dudaia bu fila, oeabo edefade amo näiädo alömodi amogi asi.

*Ado besula Heledo Felesilele yidila säi
(Madiu 16.5-12)*

¹⁴ Ie bægëla aulo amolia beledi ägüla made elabola asi. Dudaia amida, ilile beledi afädëfalimu dilo. ¹⁵ Yesuea ilima gelola sähalea. Felesi dolöiege Heledoiege beledi edelo yidi dibe amo helësëlahilä,

hedabola idihë namialola säi. ¹⁶ Amala säi amo nalahilä ilia hilidomu sähalea, Ea säse egoweda, nilia beledi ägüla made misi amoïe säsebemelëla säha dilo. ¹⁷ Iliä säi amo ea helësëlahilä ilima sähalea, Nilia beledi made ägüi amoïe säsebegola säha dibegoda edoïe! Dilia fädäla helësëla made nelo amomu nea, dawa made neale! Ma, dilile iso asigi gai, aso, neagole! ¹⁸ Dilile si galea gaso, dilia made beasebele. Gëhe galea gaso, dilia made nabahale. Dilia elaboile! ¹⁹ Amo gala beledi bia ameamu dolö dausini biaeä muäia, dagabodasi amo nalahilä, fea digai amo dilia neala, adu aboläia nobala salila nabi. Amala nabasebegi ilia ema säla obëgësalea, Adu Giwilasila säi. ²⁰ Iliä amala säsebegi ea ilima sähalea, Udiä dolö dausini biyidiaea muäia beledi gifalädaläia dagabodasi amo nalahilä, fea digai amo adu aboläia nobala salila nabi. Iliä ema säla obëgësalea, Gifalädaliala säi. ²¹ Amala säsebegi, ea ilima sähalea, Dilia fädäla made helësëla nelo amomu aso neagolela säi.

Yesueä ië bëgëla alo amoli olelesa nelo

(Maga 8.22-10.52)

Bedesaida dolö afädë si golai wahi

²² Yesula ië bëgëla aulolali afiala Bedesaida segea besela galai. Dolö odoaea dolö afädë si golai nelo amo e neebee sigi maalahilä ema sähalea, Dolö gowe dia naaboea diigimäiamelëla säi. ²³ Amala säsebegi, Yesueä dolö si golai amo naaboea gaula mosö dibeä amila segea sigi awälähilä, Ea dolö si golai amoïe sihidoea gofedela

galala ie naaboea diigilahilä dolö amoma nabahalea, Nelebo beasebelela nabi. ²⁴ Amala nabasebegi, dolö amea busa fädägägäia adogola bealahilä sähalea, Dolö nawese dibe beaha gaso, i gadoi nawese beasebemelëla säi. ²⁵ Amala säsebegi, Yesuea dolö amoie siigi bu elö diigisebegi, dolö amea si gadaea gala beasebegi ie si wahilahilä nelebo sulubadela beaha maadei. ²⁶ Amala hamolahilä Yesuea dolö amoma sähalea, Mosö yafie dibeadi amogida mosabio. Dihï mosöa mosalola säi.

*Fidaea afädë Memelei amo dofä dimelëla säi
(Madiu 16.13-20, Ulugu 9.18-21)*

²⁷ Yesula ie bögëla aulolali Sisalia Filibai gaamumadi sege odoa dibeadi amogi afiai. Idiafa awäha difolalea ea ie bögëla aulo amolima nabahalea, Udia dolö nefolalebe amoliada neda nowë neala säha difolalebela nabi. ²⁸ Amala nabasebegi, ilia ema säla obögësalea, Udia dolö odoaeada, ödägi gelo Yone neala säla digi, odoaeada, Elaia neala säla digi, odoaeada, bea sälo dolö afädë neala säla digisa neamelëla säla i. ²⁹ Amala säla iasebegi, ea ilima nabahalea, Diliada ne nowë neala säha neala nabi. Fidaea ema säla obögësalea, Afädë Memelei amoda dofä dimelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ilima gelola sähalea, Neda amomelë, odoama säla imabiola säi.

*Yesu e baagola nowemolömelëla säi
(Madiu 16.21-28, Ulugu 9.22-27)*

³¹ Yesuea ie bögëla aulo amolima mi gäwila säla olelesalea, Dolöie Malö amoda së edefade molömelë. Dolö dafidilo neebe amoliage, gobela

ilo busa neebe amoliage, mala dawadigi neebe amoliage, ema habobalahilä ilia e baagomäia nufölömelë. Segeyo osodagi hi bu nowela galamolömelëla säla i. ³² Ea ilima ado amo mogola säla i gaso, Fidaea Yesu sigi aliga galahilä, amala made sämalola nemoi. ³³ Amala säsebegi, Yesu besula, ie bögëla aulo amolima siila nea, Fidama nemosalea, Saidani, ne neebeawi namolö made. Mosö! Diada Godea helësëlo amo gadola made, dolöfäea helësëlo amo gadola helësësebelä säi. ³⁴ Amala sälahilä, ea udia dolö nefolalo amolige, ie bögëla aulo amolige mofiamolahilä ilima sähalea, Afädëa ne bögëla moholö helësëseada, hi hamea hamela helësëlo amo fisila, hile i fügäi gaula, ne bögëla moholö dialea. ³⁵ Afädëa hile namolö amo gaula fëdöla aligiseda, ie namolö amo hogosa helemölömelë. Amai gaso, afädëa nege, nie Ado Mala Hedabige helësëla hile namolö amo fisiseda, eada ie namolö amo gaula namolömelë. ³⁶ Afädëa nagadaia nelebo dibe amoli sulubadela gaula neëgi hi e baagosedä, nagadaia nelebo amea, hi e abeahäla ugila negemölödu. ³⁷ Afädëa bidi edo ialahilä, hile namolö amo hi bu nea obögëmolödu. ³⁸ Udia dolö Godeie mala made nabelo nefolalebe amolige nafade hamolo nefolalebe amolige bealahilä, afädëa nemage, nie ado malamage hewaseda, Dolöie Malö amo Eedoie yo digalo hido elöibalä, selesaia fii hedabifali amolibalä obögësolo amo gala, eage dolö amobalä hewamolömelëla säla i.

9

¹ Ea ilima sähalea, Na dilima dofä sähago. Dili

walio nebeگو odo baagola made neëgi, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amoë, geloi edefademalä maase amo bimolömelëla säla i.

Yesuë domalo bedefala elöi neebe meli
(Madiu 17.1-13)

² Segeyo gafeia nelolahilä, Yesu Fida Yamese Yonelali hilidofalä segebidaia fedala nefolalo. Ila beahamelebe Yesuë domalo neala bedefalahilä elöi neebe meli. ³ Ie fagulo gäi amo yo digalahilä faleifali, sege fifi asi dibe amea fagulo falei amo gadoi hamomolöi made, neebe meli. ⁴ Ila beahamelebe Elaia Mosele maala ulufadigilahlä, Yesubalä adosa neebe meli. ⁵ Amo bealahilä Fidaea Yesuma sähalea, Säla Olelelo. Nilä wi nefolalebewe hedabi gabugi, nilä sege mosö ohodoa olahadio. Elöda dië, elöda Mosele, elöda Elaiaäela säi. ⁶ Ili edefademalä bedalahilä, ea edo sämolödula asusugahalea, ea ado amo amala säi. ⁷ Amala säse amo gaalu gelë häu afädë maala ili hagulahilä, gelëgi amila ado afädë säia idogosalea, Egoweda nie malö, na boba hamoi neamelë. Dilia ie ado nabualola säi. ⁸ Amo nabalahlä ilia fodolofali sidawewela beahamelebe ilibalä dolö odo made, Yesu emu neebe meli.

⁹ Ili segebidaia amila digahalea, Yesuea ilima gelola sähalea, Dilia nelebo meli amo odoama säla ila made nelolahilä, Dolöie Malö bauiala nowela neëgi giso, säla imalola säla i. ¹⁰ Ado säi amo ilia odoama made säla musügä negelahilä, hilidomu didiähalea, Bauiala nowelasisegida säi amoda edodula didiäi.

¹¹ Ila ema nabahalea, Mala dawadigi neebe amolia sähalea, Elaia e dafidi moholömelëla säha neebe amoda edoëla nabi. ¹² Yesuea ilima säla

obëgësalea, Dofä. Nelebo sulubadela hamogimolöie Elaia e dafidi moholö. Gaso, Dolöie Malö e së edefade naala, odoaea ema bimolö habobamolömelëla säla dëdëla negei dibe amoda abeahäladu. ¹³ Na hä dilima säla iahago, Elaia eda hä misi. Gaso, ado säla dëdëla negei dibe amo gadola odoa nefolalo amolia ema hamomolö helësëi amo gadoi hamoimelëla säi.

*Yesuea maalibu afädëma mugabe fedai nesi
(Madiu 17.14-21, Ulugu 9.37-43)*

¹⁴ Ili awäla ië bëgëla aulo odoa neebee ami besela galai. Ili beahamelebe udia dolö yafie gegedoi amolia ili amalela digilahilä, mala dawadigi dolö amolia ilibalä gëgësa dibe meli. ¹⁵ Udia dolö yafie nefolalo amolia Yesu maasebe amo beala ili fodolofali fudugilahilä e neebee baluluia afilahilä ilia e säla olela gausiai. ¹⁶ Amasebegi, ea ilima nabahalea, Dilia ilibalä edogi gëgësa dialeala nabi. ¹⁷ Udia dolö gegedoi amoligi dolö afädëa ema säla obëgësalea, Säla Olelelo-o, nie nafegema mugabe fedai amea made ado adosebegi di neebee sigi misimelë. ¹⁸ Mugabe ema fedala nagadaia nidala awälahilä, ië nafiadi dibu besigala, bese nalëgëlahilä, ië domalo gelola sosolahamelëla säla i. Dïe bëgëla aulo ilia mugabe fedai amo nesila digamalai gaso, nesimolö ulisio. ¹⁹ Amala säsebegi, Yesuea udia dolö amolima sähalea, Udia dolö walio nefolalebego dili asigi afädë negei made nebegoeada. Segeyo aboläia ne dilibalä namolödu. Na dilile yöi gaula segeyo aboläia namolödu. Malö go nema sigi misiëla säi. ²⁰ Amala säsebegi, ilia malö amo ema sigi

misi. Sigi maasebegi, mugabe amea Yesu beala fodolofali malö amo gelola amulämelahilä, naga-daia nidala awäla fefede fefedelahilä, nafiadi dibu besigalasi. ²¹ Amala hamosebegi, Yesuea malö amoie eedo amoma nabahalea, Gowe gadola abodo gala mi gäwila hamosiola nabi. Eedoea säla obögësalea, Holöfaligila amaila säi. ²² Mugabea malö go baagomäia segeyo yafiegi nulo gobeiage ödägige digalasisamu nelomelë. Dia hamomolöi galëda, nili bobasëla ugila negemola säi. ²³ Yesuea ema sähalea, Dia hamomolöi galëdala säi amo edoie. Dolö asigi afädë negei neebe amea nelebo sulubadela hamosa maademolöi neamelëla säi. ²⁴ Amala säsebegi, malö amoie eedo amea fodolofali üalala digila sähalea, Na asigi afädë negei. Amai gaso, na asigi afädë negemolöie dia ne ugila negemola säi. ²⁵ Ili neebea ami udia dolö yafie baluluia mafula gegedosebe amo bealahilä, Yesuea mugabe amoma nemosalea, gëhe galaloge made adologe, dida mugabe. Dima gelola sähago. Malö go digila mosö, ema bu elö fedamabiola säi. ²⁶ Amala säsebegi, mugabe amea üalala, gelola amulämelasilahilä doadigila awähalea, malö amo hame doala asi gadoi negesi. Udia dolö yafiea amo bealahilä sähalea, hame doala asi gabula säi. ²⁷ Amala hamosebegi, Yesuea malö amo naabogi nabelela nowelahilä nowela ifosi. ²⁸ Amala hamolahilä Yesu e mosöa nogila digala ie bögëla aulo amolali hilidomu salea ema nabahalea, Nilia mugabe nesimolö uli amo abisalea amaidula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea säla obögësalea, Godema adose ameamu mugabe nesimolömelë, idi elöda mademelëla säi.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu elö säi
(Madiu 17.22-23, Ulugu 9.43-45)*

³⁰ Yesula ie bégëla aulolali sege amo digila Galili segeamadi awäla moholö awäha nelo. Yesueada afädëa e neala made helësëmäia helësëi. ³¹ Mida, Ea ie bégëla aulo amolima säla olelemolö amo helësëla. Ea ilima sähalea, Dolöie Malö amo dolö odoama hololöla gausiseda, ilia e baagomäia nufulömelë. Baagomäia nufudaseda, segeyo osodagi hi nowela galamolömelëla säla iaha nelo. ³² Säi amo nabalahlä ilia helësëi made nea, ema mi nabalö amo bedäi nelo.

*Baagila asi neebe amo nowëla didiäi
(Madiu 18.1-5, Ulugu 9.46-48)*

³³ Ili awäla Gabaniama segea besela galala mosö isogi nogila digalahilä, Yesuea ie bégëla aulo amolima nabahalea, Idiafa maahalea dilia ado edo didiäla aligi misila nabi. ³⁴ Amala nabasebegi, ili maahalea niligi baagila asi neebe amo nowëla säla didiäla aligi misi amo helësëlahilä, ema säla obégëla made nefolalo. ³⁵ E fia idogola salea giwilasi amoli mofiamolahilä sähalea, Afädë dafidilo namolöila helësësedä, dafidi hidale made, udia dolö odoadale ugila negemolöi galeala säi. ³⁶ Amala sälahilä ea malö holöbö afädë nabelela gaula maalahilä ili mogogi ifosilahilä, sogobala gaula nea ilima sähalea, ³⁷ Afädëa ne helësëla malö holöbö gowe gadoi amoma obëbëla obeägiseda, nema obeägisamelë. Afädëa nema obeägiseda, nema obeägisa maademelë, ne digamalala sälo amoma obeägisamelëla säi.

*Nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë
neala säi
(Ulugu 9.49-50)*

³⁸ Yonea Yesuma sähalea, Säla Olelelo-o, nilia beahamelebe, dolö afädëa die ëi säla mugabe fedai nesila digisa nebegi nilia ema amamabiola säimelë. Mida, dolö amoda nilibalä nawelo made amea hamosebegi amala säimelëla säi. ³⁹ Amala säsebegi, Yesuea säla obëgësalea, Amamabula sämabio. Afädëa nïe ëi säla dolöea hamomolöi made gadoi afädë hamoseda, hobeä ne aabela made gagademolömelë. ⁴⁰ Dolö nilibalä ado nii made neebe amoda nili damelë neamelë. ⁴¹ Na dilima dofä gelola sähago. Dilia nïe ëi gaula neëgi, afädëa diligali ödä muäia osala iäседа, udia dolö amoda dofä bidi nimolömelëla säi.

*Asigi afädë negei nafadeloie ado säi
(Madiu 18.6-9, Ulugu 17.1-2)*

⁴² Yesuea aso säha neamu sähalea, Afädëa malö holöbö gowe gadoia nema asigi afädë negei neebe amo nafade hamomäia digalasiseda, igi edefade ëfëa ie muugia neegilahilä, ödä nudugawa sadia idogola baagomolö amoda ie hedabida amomelë. ⁴³⁻⁴⁴ Die naabo elö goea asiala hamola digalasiseda, naabo elö go damula fisimalo. Naabo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, naabo äudälada heli segea nulo usilo made dibeä ami auloea. ⁴⁵⁻⁴⁶ Die emo elö goea di neala digalasiseda, emo elö go damula fisimalo. Emo afädëamu nea namolöi namolö dibeä ami moholö hedabi dialea, emo äudälada heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁷ Die si elö goea asiala hamola digalasiseda, si elö go beselala fisimalo. Si

afädëamu nea Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö hedabi dialea, si äudälada heli segea sogobala sadia idogolea. ⁴⁸ Amida domalo hehea nase amo baagolo madege, nulo usilo madege, dialeamelë. *Aisaea 66.24*
⁴⁹ Nulo söaea udia dolö sulubadelama molögi ëbi baalo amo gadola baamolömelë. ⁵⁰ Ëbi hedabi dialea. Ëbiie hëdälo amo made galëda, dilia edoea neala hëdälasimolö gabu. Dilile isogi ëbi baalahilä udia dolöbalä aeaha namialola säi.

10

Udia nii fisimabiola säi (Madiu 19.1-12, Ulugu 16.18)

¹ Yesuea amala säha nelolahilä, sege amo dīgila awäla Yudia segea besela galala ödä Yodona dëgëla alömodi asi. Udia dolö yafie e neebee ami mafula bu gegedosebegi, hi hamolo amo gadola ilima ado mala säla olelesa nelo. ² Amala olelesa nebegi, Felesi dolö odoa e neebee ami maalahilä, Yesuma fedogola nabahalea. Mala säla negei dibe ameadada dolö afädëa udia nii fisimolöi galeala säla negeida dialealela nabi. ³ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Moseseada dilima edo hamomalola säla negei dialeala nabi. ⁴ Ilia säla obëgësalea, Mosesea säla negesaleada, Dolöea udia fisisaleada, beba dëdëla ialahilä, fisimolöi galeala säla negei dialeala säla obëgëi. ⁵ Yesuea ilima säla obëgësalea, Moseseada dilile iso asigi geloi dibe amo bealahilä dilima amala säla dëdëla negeimelë. ⁶ Godea siiba nelebo sulubadela mi gäwila hamosolo amo gala, udia dolöle hamoi. ⁷ Amala hamoi ameadada, dolöea

ie eedole emele digila, ie udiabalä gedola nea, ⁸ eleda domalo afädëfali namolömelë. Amo gadola ele äudä nelo amo fisila afädëfali nea. ⁹ Godea gedolasi amoda dolöea mogemabiola säi.

¹⁰ Hobeala ie bëgëla aulolali mosöa obëgëla awäla sefolalea, ie bëgëla aulo amolia ado säi amoie ema mi fädäla nabi. ¹¹ Amala nabasebegi, ea ilima säla obëgësalea, Dolö afädëa hile udia fisila udia elö neaseda, ea udia amo fa susugu hamomolömelë. ¹² Udia afädëa ie dolö fisila dolö elöma fiseda, dolö amo ea fa susugu hamomolömelëla säi.

*Yesuea malësäma obeägisa nelo
(Madiu 19.13-15, Ulugu 18.15-17)*

¹³ Udia dolö odoa nefolalo amolia, ilile malö Yesuie naaboea diigimäia e neebee sigi maasebegi, ie bëgëla aulo amolia ilima nemoi. ¹⁴ Amala hamosebe amo bealahilä Yesuea ilima habobalahilä sähalea, Malësä ne neebee maase goli misiäia, nemola dofogamabu. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee amida malësä go gadoi nefolalebe amolile dialea. ¹⁵ Na dilima dofä gelola sähago. Godea Beaha Maadela Sigi Neebee ami malësä go ili gadoia moholöila helësëi neebe amo gadola, afädë ne moholöila made helësëi neebe amoda dofä made nogila digamolömelëla säi. ¹⁶ Amala sälahilä ea malësä amoli sogobala gaula nea naaboea digisalea, Gode dia ugila negemalola säla fisiga idodogosa nelo.

*Dolö nelegei yafie negelo afädëa Yesuma nabi
(Madiu 19.16-30, Ulugu 18.18-30)*

¹⁷ Yesu e moholö awäha nebegi, dolö afädë baluluia maala, ie emo mia gumusula dia

idogolahilä sähalea, Säla Olelelo hedabi-e, ne namolöi namolö neala gaumolöie abilia hamomolödula nabi. ¹⁸ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dia nema hedabila säi amoda edoie. Afädë hedabi maademelë, Gode emu hedabi nea. ¹⁹ Ado säla negei dibe amolida dia dawadigi. Baagomäia nufuabio, udia fa nimabio, nelegei fa nimabio, wäfali säsäla gudimabio, dahila neala elöie nelegei dibe amo nimabio, dië diado diemelele ado nabala hamomalola säla negei dialeala säla i. ²⁰ Amala säsebegi, ea Yesuma säla obëgësalea, Säla Olelelo-o, ado amolida ne malësägila hamosa maadeimelëla säi. ²¹ Amala säsebegi, Yesuea dolö amo boba hamolahilä, ema siila nea sähalea, Afädëmu dofea made nebego. Dië nelegei dibe amo bidi neaha maademolö mosö. Amalahilä muni nease amoda nelegei made negelo busadäoi neebe amoligali imalo. Amala hamoseda, selesaia mosöa bidi edefade nimolömelë. Amalahilä ne bëgëla misialola säi. ²² Dolö amea ea säi amo nabala yöla ië odagi augia idalahilä asi. Mida, ië nelegei yafie dilo amogi.

²³ Amasebegi Yesuea ië bëgëla aulo nefolalebeadi sidawewela bealahilä sähalea, Udia dolö nelegei yafie negelo nefolalebe amolida Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholö häuai bimolömelëla säi. ²⁴ Ea amala säsebegi ië bëgëla aulo amolia fudugi. Yesuea ilima aso bu elö sähalea, Nïe malöla dili-e! Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami moholöda häuai galeamelë. ²⁵ Sugua gameleda nusi galabagi nogila moholö uli amo gadola, nelegei yafie negelo dafidilo dolö nefolalebe amolida, Godea Beaha Maadela Sigi

Neebea ami moholö häuui bimolömelëla säla i.
²⁶ Amala säsebegi, ie bögëla aulo amolia edefade-
malä fudugilahilä hilidomu didiähalea, Namolöi
namolö nowëa neala gaumolödula säi. ²⁷ Amala
säsebegi, Yesuea ilima siila nea sähalea, Udia dolöea
hamomolöi made amoda. Godea hamomolöi
madedä maade, ea sulubadela hamosa maade-
molöi neamelëla säi.

²⁸ Amala säsebegi, Fidaea ema säla obögësalea,
Hä bimo. Niliäda nelebo sulubadela fisisa
maadelahilä di bögëla misimelëla säi. ²⁹ Amala
säsebegi Yesuea ilima sähalea, Na dilima dofä gelola
sähago. Afädëa nemage, Ado Mala Hedabimage
helësëlahilä, mosöge, edooge, elefige, emege,
eedoge, malöge, segege, fisisa maadelahilä,
³⁰ hädali afädë nimolömelë. Ili nagadaiawi nebegi
Godea nelebo yafie dafidi i amo baagila awäla
imolömelë. Mosö yafiege, edoo yafiege, elefi
yafiege, eme yafiege, sagai yafiege, segege, ilia
yafie nimolömelë. Amase odoaeage e neala
sëlasimolömelë. Hobeala segeyo afädë besela
galasolo amo gala ea namolöi namolö gaula
namolömelë. ³¹ Yafie dafidila nefolalebe amolida
neala hobeahalea, hobeala nefolalebe amolida
neala dafidimolömelëla säla i.

*Yesu e baagola nowemolömelëla bu osoda säi
(Madiu 20.17-19, Ulugu 18.31-34)*

³² Yesula ie bögëla aulolali Yalusaleme aulo idigi
awähalea, Yesu e, edale dafidi awäsebegi ie bögëla
aulo amoli hobeala awähalea fudugila aligila aligi
asi. Udia dolö odoa hobeafali awäha nelö amo-
liage bedäla aligi asi. Yesuea ie bögëla aulo giwilasi
amoli bu sigi aliga galahilä ema hobeala hamomolö

amoie ado ³³ säla iahalea, Nabualo. Walio nili Yalusaleme awähamelë. Dolöie Malö amo gob-ela ilo busa amolimage, ado säla negei dawadigi amolimage ilia e gaula imolömelë. Iliä ebalä gudila baagomäia nufulömelëla didiäla daialahilä, fii odoagali gaula imolömelë. ³⁴ Dolö amolia ema gofedela galala digi, ëfë damuia nufudalahilä baagomäia nufulömelë. Amala hamoseda, segeyo osodagi hi nowela moholömelëla säla i.

*Yamese Yonelea dafidilo namolöie hogoi
(Madiu 20.20-28)*

³⁵ Sebediie malö Yamese Yonele Yesu nebea maalahilä elea ema sähalea, Säla Olelelo-o, alia helësësewe gadoi dia alima hamomäia hamesamelëla säla i. ³⁶ Amala säsebegi, ea elema säla obëgësalea, Na alima edo hamomäia helësësebela nabi. ³⁷ Amala nabasebegi, elea ema säla obëgësalea, Dïe yo digalo hïdo elöibalä fisolo amo gala elöda dïe naabo dafädimadi, elöda dïe naabo fefeädimadi fimalola sämäia helësësamelëla säla i. ³⁸ Amala säsebegi, Yesuea elema sähalea, Ado säi amoda alia helësëla made nea säimelë. Na ödä iigi usi naha neebewegi alia molöi gabule. Ma, ne ödägi gesa neebewegi ali gemolöi gabulela nabi. ³⁹ Amala nabasebegi, elea ema säla obëgësalea, Alia amala hamomolöi neawela säi. Amala säsebegi, Yesuea elema sähalea, Na ödä iigi usi nasewe gadola aliage molömelë. Ne ödägi gesewe gadola alige gemolömelë. ⁴⁰ Gaso, ali elö di nie naabo dafädimadi, elö di nie naabo fefeädimadila samäia memelemolöda nie mademelë. Godea fimäiala daiäi amolilemelëla säla i. ⁴¹ Bëgëla aulo nabülasi odoa amolia elea ado säi amo nabalahlä

elema habobaha nelo. ⁴² Amasebegi, Yesuea ili mofiamolahilä ilima sähalea, Fii odoa beaha aligilo gadoi neebe amoliada, udia dolö gelola beaha aligilo nea, amase, ilile ëi sälo neebe amoliada udia dolö bobasëla made, ilia säse amo gadola hamomäia gelola sigi aligilo amoda dilia dawa. ⁴³ Ili amala hamolo amo gadola, dili nebegogi afädëa amala hamomolöi mademelë. Dili nebegogi afädëa ëi sälo namolöila helësëседа, odoa neebe amoligalimu hamoi hamolasilo namolöi dialea. ⁴⁴ Afädëa e dafidilo namolöila helësëседа, ea udia dolö sulubadelaïe galabaia hamoi gadoi hamolasilo namolöi galea. ⁴⁵ Mida, Udia dolöea Dolöie Malö misi amo egali hamoi hamolasimäia made misi. Ea ilile hamoi hamolasimäiage, ïe namolö amo udia dolö yafiegali fisiga gala, ili sigi obëgemolöge misimelëla säi.

*Yesuea Badimasa si golai wahi
(Madiu 20.29-34, Ulugu 18.35-43)*

⁴⁶ Yesula ïe bëgëla aulolali afiala Yaligo gaamugi besela galai. Besela galala ïe bëgëla auloge udia dolö yafie odoage ebalä Yaligo baagila awäha dilo. Dolö si golai afädë idi agesua ami sulo. Eada muni ïmola ëdëgësa filo. Dolö amoda Dimasaïe malö Badimasa. ⁴⁷ E amala salea Nasalese dolö Yesu maahala säi amo nabalahlä, ea uuala sähalea, Debidiïe malö Yesu-o, ne bobasëmola säi. ⁴⁸ Amala säsebegi, udia dolö yafiea ema nemosalea, Dia adomabula säi gaso, ea bu gelola uuala nea sähalea, Debidiïe malö-o, ne bobasëmola sähamu nelo. ⁴⁹ Ea Amala säsebegi, Yesu ea beaha nea sähalea, E misialamola säi. Amala säsebegi, ilia dolö si golai amoma sähalea, Ea di wesebego, asigia

gelola nowemola säi. ⁵⁰ Ea fagulo afädë salugala sulo amo gila sadia galahilä fodolofali nowela Yesu neebea misi. ⁵¹ Maasebegi, Yesuea ema naba-halea, Na dima edo hamomäia helësësebela nabi. Amala nabasebegi, dolö si golai amea ema säla obëgësalea. Säla Olelelo-o, na bimolö helësësebela säi. ⁵² Amala säsebegi, Yesuea ema sähalea, Dihï asigi afädë negei amea die si wahigomelë. Hä mosalola säi. Amala säsebegi, dolö amo fodolofali wahila siia fädäla bealahilä, Yesu bëgëla asi.

Yesu e së nalä baagoi

11

(Maga 11-16)

Yesu e beaha aligilo gini gadoi hamola Yalusaleme besela galai

(Madiu 21.1-11, Ulugu 19.28-40, Yone 12.12-19)

¹ Yesula ië bëgëla aulolali Yalusaleme besela galamolö ga madela nea, sege Bedefagige Bedanige Olibe biage ili awäla besela galai. Besela galala ami nea, Yesuea ië bëgëla aulo amoligi, äudä dafidila mosalolahilä, ² elema sähalea, Segea ami awäla besela galala beahamelële, sugua dögi üdili afädë dolöea fila aulo made, ga madefali gui gide begela negei neë bimolömelë. Dögi amo fisigalahilä wi sigi misialo. ³ Afädëa alima dögi go abidä fisigähala nabaseda, alia ema gomalä sämalalo. Dafidilo Geloia webalä hamoi hamomolömelë. Amalahilä, ea fodolofali sigi obëgëmalamolömelëla sämalola säi. ⁴ Amala säi amo nabalahilä, ele awäla besela galala beahamelebe, sugua dögi üdili afädë mosöa nogila digalo, ifo baagido idiliba ami,

gide begela negei neebe amo bealahilä, fisigäi.
⁵ Fisigäsebegi, udia dolö ami nefolalo amolia el-
 ema nabahalea, Abilia hamodelä, sugua dögi üdüli
 go fisigähala nabi. ⁶ Elea Yesuea sämalola säi
 amo gadola säsebegi, ilia hä, sigi mosalola säi.
⁷ Elea sugua dögi üdüli amo Yesu neebea sigi gaula
 awälahilä, elea sugua dögi amodaia fagulo daia
 salugalo gila fösisebegi, Yesu e amodaia fedala sulo.
⁸ Amala hamosebegi, udia dolö yafiea ilile fag-
 ulo gäi amo gilahlilä idiafa föla digi, odoaea idi
 agesua fasela bäu gadoi dagabola gaula mafula
 föföla aligi awäha nelö. ⁹ Udia dolö nefolalo amoli
 Yesu awäse amo gadola, dafidila awäha nelö amo-
 liage, hobeala maaha nelö amoliage, uuala säsäla
 awähalea, Agua. Nesege. Godeie ei gauia adadi.
 Afädë Dafidilo Geloie eigila maahago, Godea ema
 obeägimäia. ¹⁰ Nilile naado Debidia beaha
 maadela sigi nelö amo gadola namolö
 neebe amoma obeägidi. *Gë Udälo 118.25,26*
 Selesaia fia Godeie ei gauia adala nesegemola
 uuala säsäla awäha nelö. ¹¹ Yesu e Yalusaleme
 besela galala, Godeie mosö amoie yala isogi nogila
 digalahilä, ami nelebo difolalebe amo sulubadela
 beaha maadei. Hä deadisebegi, ie bögëla aulo
 giwilasi amolali Bedani obögëi.

Yesuea äfäeoma säi
(Madiu 21.18-19)

¹² Diala aiyo amogi ili Bedanilahilä obögësalea
 Yesu e sidëa baagoi. ¹³ Sidëa baagosebegi holöbö
 wagadi madela sida gahamelebe äfäeo bäu
 bealahilä, gägä negei walebelela bea asi. Bea
 awähamelebe gägä negei made, bäumu neebe

meli. Mida, äfäeo gägä negelo segeyogi made amea bäumu meli. ¹⁴ Amo bealahilä ea äfäeo amoma sähalea, Die gägäda udia dolöea hobeä made molömelëla säi. Amala säse amo ie bögëla aulo amolia nabi.

*Yesuea Godeie mosöa magaia negei hai
(Madiu 21.12-19, Ulugu 19.45-48, Yone 2.13-22)*

¹⁵ Yesula ie bögëla aulolali awäla Yalusaleme besela galai. Yesu e Godeie mosö yala isogi nogila digalahilä beahamelebe, bidi neadigi, bidi nimölöie negela digisa difolalo amoli nesila digilahilä, Muni bedefalo auli amoge, haea maliabu gadoi bidi neaha aligilo amolile filo auli amoge, besigala hësögudusa maadei. ¹⁶ Dilia Godeie mosö yala isogi nelebo gaula, nogila digafu fedafumabiola säla i. ¹⁷ Amala sälahilä ea ilima säla olelesalea sähalea, Ado bebägi säla dädëla negei dibe amoda gomalä madele. Nie mosöda fifi asi sulubadelaea Godema adolo mosö neamelëla sämolömelëla dädëi gaso, dilia fa nelo musügä aligilo igi äbä gadoi hamoi gabula säi.

¹⁸ Amala hamoila säi amo nabalahilä, gobela ilo busa amoliage, ado säla negei dawadigi dolö amoliage, Yesu abeahäla nufulödula fu hogosa nelo. E nufulö helësëi amoie mida, ebalä bedähalea. Ebalä bedäi amoie mida, udia dolö nefolalo amoli sulubadelaea ea mala olelei amo nabalahilä, fudugisebegi. ¹⁹ Säha nea së gäsebegi, Yesula ie bögëla aulo amolali Yalusaleme digila afiai.

*Äfäeo i bausoi amoie ado säi
(Madiu 21.20-22)*

20 Ili diala yose awähalea beahamelebe, äfäeo amo bäuge difige bausosa maadei neebe meli. 21 Bealahilä Yesuea säi amo helësëlahilä Fidaea ema sähalea, Säla Olelelo-o, bimo. Dia aiyo äfäeoma habobala säi amoda bausoi gabuwela säi. 22 Amala säsebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Godema asigi afädë negemalo. 23 Na dilima dofä gelola sähago, Dolö afädëa asigi äudä negela made, segebi gowema dihï dagabola duhuludaia digamola, ea säse amo dofä amamolöla helësëseda, ea säi amo gadola amamolömelë. 24 Amaimo, na dilima säla iahago. Dilia Godema adola nelebo afädë dofä nimolö wedala helësëla ema nabaseda, Dilia säi amo gadoi nimolömelë.

25-26 Dilia nowela nea Godema adosalea, dolö afädëa dilima asiala hamoi amo helësëseda, dolö amea asiala hamoi amo fisimalo. Amala hamoseda, dilile Diado selesaia mosöa neebe amea, dilia asiala hamoi amoge fisimolömelëla säi.

*Yesu dia geloi gaula neebe go nowëa ìla nabi
(Madiu 21.23-27, Ulugu 20.1-8)*

27 Yesula ie bëgëla aulolali Yalusaleme bu obëgëlahilä, Yesu e Godeie mosöa nogila digaha nebegi, gobela ìlo busa amolige, Ado säla negei dawadigi dolö amolige, dolö dafidilo amolige, e nebea ami maalahilä, 28 ema nabahalea, Nelebo dia hamosa neebe goli hamomäia, nowëa hamomalai hamosa. Nilia nabelälä, dia säla ìmo. Go hamomäia, geloi go nowëa ìasiola nabi. 29 Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Nage dilima afädë nabahago, Na dilima nabase amo dilia säla obëgëseda, na nelebo hamosa neebewe hamomäia geloi ì amoda gowea ìmelëla

na dilima säla ïmolömelë. ³⁰ Yonea ödägi gesa nelo amoda Godeïe galueale ma, dolöïe galueale. Dilia nema säla ïmola säi. ³¹ Amala säsebegi, ilia hilido didiähalea, Niliä selesaia galueala säседа, dilia ema asigi afädë negela made nelo goda edoïela sämolö gabu, ³² Amase nilia dolöïe galueala sämolö gaso, amoge dofea made gabula säi. Iliä amala säi amoïe mida, Udiä dolö sulubadelaea Yoneda Godeïe bea sälo afädë neala helësëi neebe amo helësëla ili udiä dolöbalä bedäi. ³³ Amalahilä ilia Yesuma säla obëgësalea, Niliäda dawa mademelëla säi. Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Amai galëda, na nelebo hamosebeweda gowea hamomalai hamosa neamelëla, nage dilima made säla ïmolömelëla säla ï.

12

Ado besula dolö afädëa gelebi sagai beaha neloïe säi

(Madiu 21.33-46, Ulugu 20.9-19)

¹ Yuda ilile busa dolö nefolalo amolima, Yesuea ado besula säla ïahalea. Dolö afädëa yalala ag-
ulahilä, ëfë gägä negelo ëi gelebi sagai. Gelebi sagai amo emesala fësëla salimolöïe uli dögoi. Amalahilä sagai amo idihë namiäia mosö afädë holöbö ilibia ola negesi. Amalahilä, ea dolö odoama sähalea. Sagai amo beaha nea businessi hamosa namialola säsilahilä, hï eda sege wagadi made namolö asi. ² Hä, gelebi gägä amo faimolö segeyo besela galasebegi, sagai eedo amea ïe hamoi hamolasilo afädëma sähalea. Nie sagai beaha aligilo nefolalebe amolima, gelebi gägä odoa faila ïmola sämolö mosalola säi. ³ Faila

imola samolö asi gaso, sagai beaha aligilo nefolalo amolia e gaula nufudala ialalelahilä, memalä e hodomu fisiga gaimelë. ⁴ Amala hamoi galebe, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo elöma bu mosaloi. Awäsebegi, ilia busagia afisila nufudalahilä e gagadela gadiaboi. ⁵ Amala hamosebegi, sagai eedo amea ie hamoi hamolasilo osoda bu mosaloi. Awäsebegi, ilia dolö amo nufudala baagoi. Amalamu hamosebegi ea dolö yafie oböla bu mosalai. Amolige odoa nufudala ialalelahilä, odoa baagomäia nufi. ⁶ Hä dolö afädëfalimu nelö. Dolö amoda hile efege hi boba hamoi nelö. Hobeafali eedoea ie malö amoma ili neebea mosalalahilä sähalea, Iliada nie malöie ado nabala mogola hamomolöla helësësamelëla säi. ⁷ Gaso, sagai oodola beaha aligilo nefolalo amolia hilidomu säla didiähalea, Sagai eedo amoie malö amoda hä go gabugo. Eedoie nalä ea nimolö gabugi, niligali bedefala nedelä, e baagomäia nufidedila sälahilä, ⁸ ilia malö amo nufudalahilä ie domalo amo sagai yala baagido sadia gaimelë.

⁹ Amala hamoi amoie sagai eedoeada abilia hamomolödu. E maalahilä sagai beaha nefolalo amoli baagomäia nufudaha maadelahilä, sagai amo odoaea beaha namiäia imolömelë. ¹⁰ Bebagi ado säla dëdëla negei dibe amo dilia made meli neale.

Mosö olelo ilia igi amo galone hamomolöi made gabula memelela fisi. Gaso, walioda galone geloi gelola dialeamelë. *Gë Udälo 118.22-23*

¹¹ Amoda Dafidilo Geloi hi hamogi amo nilia siia bealahilä fudugisa neamelëla säla dëdëla negei dialeala säi. *Gë Udälo 118.22,23*

¹² Dolö busa nefolalo amolia Yesuea ilile ado be-sula säsebe amo bealahilä ilia e gaudelä hamoi gaso, udia dolö yafie nefolalebe amoli beala ili bedähalea digila asi.

*Dagisi muni ìmolö dialeale ma, madelela nabi
(Madiu 22.15-22, Ulugu 20.20-26)*

¹³ Busa dolö amolia, Felesi dolö odoage, Heledoie damelë odoage, Yesu neebee mosaloi. Mida, Yesuea ado asiala säседа, e gaumolöie Yesu fedogola adomolö mosaloi. ¹⁴ Ili Yesu neebee afialahilä, Yesuma sähalea. Säla Olelelo-o, niliada, dia mala säla olelese amoda mogola olelesala helësësamelë. Amalahilä dolö odoa ëi sälo geloi nefolalebe amolibalä bedäla madege, odoa nefolalebe amolia di beala säse amogige dia helësëla made neada, Godea hamese amoie mala udia dolöma säla olelelo amoda mogola säla olelelomele. Amalo gabugi dima afädë nabaha. Nilile mala säla negei dibe amo helësëlahilä, Beaha Aligilo Sisa neebe amoma dagisi muni ìmolö dialeale ma, madele. ¹⁵ Nilia ema dagisi muni ìmäiale ma made ìmäialela nabi. Ili e fedogola wäfalä säsebe amo dawadigilahilä, ea ilima säla obëgësalea. Edoie ne fedogola beaha. Na melëdelä muni giwi afädë gaula misiëla säi. ¹⁶ Ili muni giwi afädë gaula maasebegi, ea ilima nabahalea, Muni giwi egowegi dolö busa dibe gowege, ëi dëdëi dibe gowege nowëie gabula nabi. Amala nabasebegi, ilia ema säla obëgësalea, Beaha Aligilo Sisaïela säi. ¹⁷ Yesuea ilima säla obëgësalea, Nelebo Sisaie dibe amoda Sisa hïma ìmalo. Godeie dibe amoda Gode hïma ìmalola säi. Amala säi amo nabalahilä ili fudugi.

Sadiusi ilia Yesuma baagoi abilia nowemolöla nabi

(Madiu 22.23-33, Ulugu 20.27-40)

¹⁸ Sadiusi dolö udia dolö baagoi made nowela galamolöla sälo amoli Yesu neebee maalahilä sähalea. ¹⁹ Säla Olelelo-o, Mosesea, nilia hamomäia ado afädë dödëla negei dibe amoda gowe. Dolö afädëie edoo malö maade nea baagosedä, udia didalo amo sulolahilä, dolö baagoi amo sosogo namiäia, ie ëigila malö sogobamolöie, edoo elö amohi udia amo nimäiala säla dödëla negei dialea. ²⁰ Amaimo, edoolali gifalädalä salea, abulümi amea udia afädë neala nea, malö made sogobala baagoi. ²¹ Baagoibua, abulümi baagia amea udia didalo amo bedefala nealahilä, eage malö made sogobala baagoi. Amala bu baagoibua, edoo osoda ameage amala hamolahilä, ²² edoolali gifalädalä amoli malö made sogobala baagosa maadei. Amalahilä udia amo hobeä wagala baagoi. ²³ Amala hamoi amo dolö gifalädalä amolia udia afädë amomu nii amea, hobeä baagoi amoli nowela galasolo amo gala udia amo nowëie udia samolödula nabi.

²⁴ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Bebagi ado säla dödëla negei dibe amoge, Godeie geloi dibe amoge, dilia dawa made amea dilia asiala säsebege. ²⁵ Udia dolö baagoi amoli nowela galasolo amo galada, dolöea udia nimolö mademelë. Amase, udiage dolö fimolö mademelë. Ilida selesäia fii neebe amo gadoi namolö madele. ²⁶ Amase, udia dolö baagoi amoli nowela galamolö amoie ado afädë sähago. I afädëgi nulo söa fedaila säla Mosesea

dëdëla negei dibe amo dilia made melile. Amila Godea Mosesema sähalea, Neda Abalahamaiege, Aisagaiege, Yeigabaiege Gode neamelëla säila säla dëdëla negei dialea. ²⁷ Eda udia dolö baagoi amolile Gode mademelë. Eda udia dolö sebe amolilemelë. Dilia asiala helësëi gabumelëla säi.

Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelola säla negei dibe amoda gowe

(Madiu 22.34-40, Ulugu 10.25-28)

²⁸ Ado säla negei dawadigi afädë nelö amo maalahilä, Sadiusi dolö amolia Yesubalä gëgëla ado säsebegi, ea ilima hedabola säla obëgësebe amo nabalahlä, ea Yesuma nabahalea. Godea Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada abododula nabi. ²⁹ Amala nabasebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Ado säla negei dibe amogi geloi dafidilo gelolada gowemelëla sähago. Isilale udia dolö-o, dilia nabualo. Dafidilo Geloi eda nilile Gode. Emu Dafidilo Geloi neamelë. ³⁰ Dafidilo Geloi die Gode neebe amo die bobaeage, gesamiage, asigiage, geloiage boba hamomalola säla negei. ³¹ Amo baagia elöda gowe. Dihidi boba hamolo amo gadola, odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalola säla negei. Mala geloi dafidilo gelolada äudä amolemu säla negei dialea. Odoa mademelëla säi. ³² Amala säsebegi, ado säla negei dawadigi amea ema säla obëgësalea, Säla Olelelo-o, dia Gode afädëfalä emu neala säi amoda, dia dofä säi. Elöda maademelë. ³³ Ema bobaeage, dawaeage, geloiage hamelahilä, dihidi boba hamolo amo gadola odoa dibalä nefolalebe amoli boba hamomalo. Äudä amoleada Godegali gobela ilo amoge, odala ilo amoge baagila

asimelëla säi. ³⁴ Yesuea dolö amea hedabola helësëla säsebe amo bealahilä, ema sähalea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami di ga made nebegola säi. Amala säsebegi, udia dolö odoa ilia Yesuma nelebo odoa nabulö bedäi.

Yesuea udia dolöma Godea Afädë Memeleïe nabi (Madiu 21.41-46, Ulugu 20.41-44)

³⁵ Yesuea Godeïe mosöa säla olelesa nea sähalea, Ado säla negei dawadigi nefolalebe amolia, Afädë Memelei moholömelëla säi amo e Debidïie malöla sälo amoda abeahäla sälo. ³⁶ Eleloi Gesamia Debidima helësëlasisebegi, Debidia sähalea, Dafidilo Geloia nïe Dafidilo Geloima sähalea, Na die ado nïi nefolalebe amoli die emoea emesala namiäia, dida nïe naabo dafädimadi awäla salea, beaha samialola

säimelë. *Gë Udälo 110.1*

³⁷ Amase, Debidia hï ema Dafidilo Geloila säi amoda, Dafidilo Geloï e Debidïie malöda abeahäladula nabi. Udia dolö yafie gegedoi amolia ea säse amogi obeägïla nabi.

Yesuea mala dawadigi nefolalebe amoli helësëla idihë namialola säi (Madiu 23.1-36, Ulugu 20.45-47)

³⁸ Yesuea ilima ado mala olelesalea sähalea, Dilia Ado säla negei olelelo nefolalebe amoli hedabola idihë namialo. Iliä fagulo sedademu salugala magäia gaamugi awälahilä, udia dolöea ili beala gugusäla gausiamäiala helësëlo nea. ³⁹ Amase, gedolo mosöage iliada dolö dafidilo filo dibeä amimu fimolöila helësëloge, udia dolö yafie gegedola molö nasebeä ami molö giallo eedo amobalä dafila salea, ua gagaula hamomolöila helësëlo nea. ⁴⁰ Iliä

udia didalo sebe amoli dahila neala, ilile mosöa nelebo dibe amo fa neala gaula aulo nea. Ilile asigi musügä negesilahilä, adoeamu Godema sedadela adolo nea. Amala hamosebe amoie ili së edefade muäia baala imolö dialeala säi.

*Udia didalo afädëa muni negei
(Ulugu 21.1-4)*

⁴¹ Godeie muni negelo dibeami Yesu e gamadela salea, udia dolö yafie misi amolia muni negelo amogi muni negese amo siila sulo. Nelegei yafie negelo dafidilo udia dolö yafie amoliada muni yafie negei. ⁴² Udia didalo busadäoi afädë maalahilä muni giwi äudä, doea afädë gadoi, negei. ⁴³ Amala negesebegi, Yesuea ie bögëla aulo amoli misiëlahilä ilima sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Udia didalo busadäoi gowea negei amea udia dolö sulubadela Godeie muni negelo amogi muni negei amo baagila asimelë. ⁴⁴ Iliamuni yafie negei dilo amogi odoa mogela hilile negesalea mogela negei gaso, udia goweadafädë gaula made, eamolö nimolö gaui amo sulubadela negesa maadeimelëla säi.

13

*Yesuea Godeie mosö mugulula digamolömelëla säi
(Madiu 24.1-2, Ulugu 21.5-6)*

¹ Yesu e Godeie mosöa amila doadigila awäha nebegi, ie bögëla aulo afädëa emasähalea, Säla Olelelo-o, igi boboga hedabi hido elöia mosö hedabi hido elöi olola fedai neebe gowe bimola säi. ² Amala säsebegi, Yesuea emasäla obögësalea, Dia mosö hedabi beahago gasoda, igi dadagulula olola

fedai neebe goda igi afädë daia negela made, Goda sulubadela mugulula digaha maademolömelëla säi.

*Yöi elö elöla bimolömelëla säi
(Madiu 24.3-14, Ulugu 21.7-19)*

³ Yesu e Olibe bi daia fedalahilä Godeië mosö sida idogola sebegi, Fida Yamese Yone Ädululali hilidomu nea ema nabahalea, ⁴ Dia nilima säla imo. Segeyo abodo gala dia säi amo besela galamolö. Dafidi nelebo edodale besela galasegi, nilia amo bealahilä dia säi amo besela galamolö amoda ga made gabula helësëmolömelëla nabi. ⁵ Amala nabasebegi, Yesuea ilima säla obëgësalea, Odoaea dili dahila neloea, idihë namialo. ⁶ Dolö yafie maalahilä nie ëi säla sähalea, Neda dolö amo misi neawela sälahilä, udia dolö yafie dahila nimolö moholömelë. ⁷ Ga made nudusalea ado goba nabase amogige, sege wagadi made nudusalea wabula säse amo nabalage, dilia bedäla fudugimabio. Nelebo amala hamose ameadä, aligila wagamolöie amamolö mademelë. ⁸ Fii elöle elöle nudula digi, gamane elöle elöle nudula digisa namolömelë. Amase, sege föi odoagi fogolige maala, sidë ige moholömelë. Nelebo amoli hamomolö amoda, udiaea malö ägümolö salea mi gäwila sëlo amo gadoi bimolömelë.

⁹ Dilia hedabola idihë namialo. Iliä dili nafodola gaula galisolö neebea sigi moholömelë. Gedolo mosöa amige dili nufudala ialalemolömelë. Nie ëi gaula mogoi ameadä gamane dolöie siigige, gini dolöie siigige gaula awäla ifosimolömelë. Amala hamoseda nie Ado Mala Hedabi nabuäia

säla iaha namialo. ¹⁰ Amo hamola made neebewegi wäla, fifi asi sefolalebe amoli sulubadelaëa nie Ado Mala Hedabi nabaha maademäia dafidi säla imalo. ¹¹ Ilia dili nafodolahilä gudimolöie sigi gaula awäседа, ado abodo sämolödula asigia säosäola helësëmabio. Gudisolo amo gala Godea ado säla iasebe amo säla imalo. Ado säla imolö amoda dihili sämolö mademelë. Eleloi Gesamia sämolömelë. ¹² Dolöea ie edoo nufudala baagomäia gaula imolömelë. Malö eedoea hile malöge amo gadola wäla hamomolömelë. Amase, malöeage ie eedo emelebalä habobalahilä nufudala baagomäia gaula imolömelë. ¹³ Nie ëigi nefolalebego beala, sulubadelaëa dilima bimolö habobamolömelë. Amai gaso, afädëa aso maadela, hamola wagamäialahilä gelola aligise amo eda damula moholömelëla säi.

*Nelebo yöi hehealei bimolömelëla säi
(Madiu 24.15-28, Ulugu 21.20-24)*

¹⁴ Yesuea ilima sähalea, Hehealela bedälasimolö maala negemolöi made dibeä ami maala negei dië bimolömelëla säla i. (Ado gowe nidese ameada hedabola helësëmalo.) Yesuea amala sälahilä sähalea, Amo siia beaseda, Yudia segea sefolalebe amolida segebi dibeä ami fisäla baluluia afufumalo. ¹⁵ Amo gala, afädë mosö figidaia sulo amea digalahilä, ie nelegei nea mumusogi digamabio. ¹⁶ Dolö sagaia nelo amea hi mosöa fagulo nea obögëmabio. ¹⁷ Segeyo amo gala udia fagulo hagui sefolalebe amolige, malö dubo dodo iaha sefolalebe amolige, edefademalä asigiimolö dialea. ¹⁸ Amo hamomolö amoda, i bäu gisalea gögi mulo amo gadola muloea, Godema adosa namialo.

19 Mida, segeyo amo gala yöi yafie elö elöla maala negei dië bimolömelë. Godea nelebo mi gäwila hamoia amila yöi amo gadoi made meli. Amase, hobeage bu elö made bimolömelë. 20 Amaimo, Dafidilo Geloia segeyo amo neala obobagilasi-molö made helësëi galebada, udia dolö sulubadela namolö amo fu made bealabio. Udia dolö hi memelei amoli helësëlahilä, segeyo amo neala obobagilasimolö helësëi. 21 Amaimo, afädëa dilima sähalea, Afädë Memelei amo misi neebe gowe bimola säsege, e neebe gagowe bimola säsege, dofä gabula helësëmabio. 22 Dolö odoaea wäfalä säsäla sähalea, Afädë Memelei amo ne misi neawela sämolö moholömelë. Odoaea wäfalä säsäla sähalea, Neda Godeie bea sälo misi neawela sämolö moholömelë. Amala maalahilä, ilia udia dolö Godea memelei nefolalebe amoli dahila neala hamomolöi walebelela bimolöie, dolöea hamomolöi made gadoige, hido elöige hamosa namolömelë. 23 Dili idihë namialo. Nelebo amoli hamola made neebe amo gaalu, na dilima dafidi säla iahagomelëla säla i.

*Hobeala Dolöie Malö bu obëgëmolö
(Madiu 24.29-31, Ulugu 21.25-28)*

24 Yesuea aso, sähamu nea sähalea, Yöi yafie elö elöla hamosa maadeibua eso usilahilä, aube made neëla, 25 gasumili mudaijala besela didigafula, mudaia geloi hido elöi amo neala fogolasimolömelë. *Aisaea 13.10, 34.4*

26 Amala hamose amo gaalu, Dolöie Malö amoda geloile, yo digalo hido elöilebalä mu baidilidaia maala neë udia dolöea bimolömelë. 27 Bease

amo gaalu, ea ië selesaia fii amolima mosalolahilä, udia dolö hï memelei sege föi sulubadelagi, agesu näiado nefolalebe amolige, näiado nefolalebe amolige, sege afädëgi neala gedolasimolö mosalola sämolömelëla säi.

*I bäu bobagiloë ado säi
(Madiu 24.32-35, Ulugu 21.29-33)*

²⁸ Yesuea aso, sähamu nea sähalea, Diliada äfäeoie mala amogi helësëmäia sähago. Äfäeo fësëgësisila, bäu gähe bobagiseda, dilia helësësalea, sege esomolöda ga made gabula helësëlomelë. ²⁹ Amo gadola wäla, dilia nelebo säi amo gadoi hamose beaseda, Dolöie Malö amo hä moholö suägisa gabula helësëmalo. ³⁰ Na dilima dofä gelola sähago. Udia dolö walio nefolalebego made baagola nefolalegi wäla, nelebo säi amoli sulubadela hamosa maademolömelë. ³¹ Mu giwige naga föige hogosa helemolö gaso, nïe ado mala dofä made hogosa helemolömelëla säi.

*Nelebo gowe gala hamomolö gabula sulubadelaewa dawa madela Yesuea säi
(Madiu 24.36-44)*

³² Yesuea aso, sähamu nea sähalea, Amala hamomolö amoda segeyoge, aoage afädëa dawa mademelë. Selesaia fii iliage, malöeage dawa mademelë. Naadoea hïdo dawadigi neamelë. ³³ Nelebo amoli hamomolö amoda gowe gala hamomolö gabula dilia dawa made ameadä, dilia hedabola idihë namialo. ³⁴ Amoda gowe gadoimelë. Dolö afädëa, ië mosö dīgila, sege wagadi made aulo amo gadola awähalea, ië hamoi hamolasiloma, ië hamoi beaha namialola

säla, hïdo hïdolama hamoi sogolahilä, idiliba beaha aligilo amoma sähalea, Hedabola beaha namialola säсила aulomelë. ³⁵⁻³⁶ Mosö eedo amoda së gäse gaalu obëgëmolöledu ma, gasi mogogi obëgëmolöledu ma, haea gäse gaalu obëgëmolöledu ma, yose obëgëmolöledula dilia dawa made neebe ameada, dili oböla adi elaboi diëgi fodolofali muloea, idihë namialo. ³⁷ Na dilima ado säla iasewe gadola udia dolö sulubadelamage, dili idihë namialola säla iahadiola säi.

14

*Busa dolö ilia Yesu nufulöie didiäha dilo
(Madiu 26.1-5, Ulugu 22.1-2, Yone 11.45-53)*

¹ Segeyo äudä nelolahilä, osodagi Baagila Asi Segeyo amoie molö molö amoda, Beledï Yidila Made Gobei Segeyo amoie molö gabula helësei. Amala helëselahilä gobela ilo busa nefolalo amolaliage, mala dawadigi nefolalo amolaliage didiähalea, Yesuma wäfali abeahäla sälahilä, e gaula nufulödula säla didiäha difolalo. ² Iliä sähalea. Segeyo Edefadegi gedola molö nasolo amo galada, amala made hamodelä, udia dolöea nilibalä nuduloeala säi.

Udia afädëa Yesuie busagia susu gadoi weli söga negei

(Madiu 26.6-15, Yone 12.1-8)

³ Yesu eda sege Bedani ami Saimonoea mosöa molö naha sulo. Saimono eda dafidi gudubu hamoi nelo. Ea mosöa ami sebegi, udia afädëa weli hedabi gafisigäi hïdo elöi, amoie ëida nada. Weli amoda muni edefadea nelo ödä i igia hamoigi osala negei dilo. Amo gaula maala dusulahilä,

Yesuie busagia söga negei. ⁴ Amala hamosebegi, udia dolö odoa sefolalo amolia habobalahilä, hilidomu sähalea. Weli gafisigäi we memalä edoie waeasesadu. ⁵ Weli gafisigäi egoweda gina hädali ohodoa (300) nimolöi. Amala nii galebeda dolö busadäoi nefolalebe amoligali neala ialabio gabula säla, ilia udia amoma habobala baagido säha dilo. ⁶ Amala säsebegi, Yesuea ilima sähalea, Beasimo. Edoie ema habobala baagido säha. Udia gowea nema hamoi amoda, hedabi hïdo elöi hamoimelë. ⁷ Udia dolö busadäoi nefolalebe amolida dilibalä namolöi namolömelë. Dilia ili abodo gala ugila negemolöila helëséseda, amoda dilia ugila negemolö dofea. Gaso, neda dihilibalä namolöi namolö mademelë. ⁸ Udia gowea hamomolöi beala hamoimelë. Ea nïe domalogi nada hëi amoda, hobeä nïe domalo baumolö amoie, dafidi daiala hëimelë. ⁹ Na dilima dofä gelola sähago. Ado Mala Hedabi sege föi sulubadelagi säla olelesaleada, e helësëla, ea walio nema hamoi amo säla imolömelëla säi.

*Yudasaea Yesu hololömolö asi
(Madiu 26.14-16, Ulugu 22.3-6)*

¹⁰ Amalahilä bëgëla aulo giwilasi amoligi Yudasa Isagaliadaea gobela ilo busa nebea ami awälahilä, ilia Yesu nufuäia hololömolö asi. ¹¹ Ea säi amo nabala ilia obeägïlahilä, egali muni imolömelëla säla i. Amalebe ea Yesu hololöla gaula imolöie fu hogosa nelo.

*Yesula ie bëgëla aulolali Baagila Asi Segeyo
amoie molö mai
(Madiu 26.17-25, Ulugu 22.7-14,21,23, Yone
13.21-30)*

¹² Segeyo agegi Beledi Yidila Made Gobei Segeyo amo besela galaseda, Isilale iliada Baagila Asi Segeyo amoie sugua sibi malö nufidelo. Segeyo amo gala, ie bögëla aulo amolia Yesuma nabahalea, Baagila Asi Segeyoie molö molö amoie nilia abidi daiamäia hamesebela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ea ie bögëla aulo äudä mosalalahilä, elema sähalea. Ali awäla gaamugi besela galahamelë, dolö afädëa ödä iigi usi gaui maaha neëgi, gausiamolömelë. Alige dolö amo bögëla mosalo. ¹⁴ Alia beahamelële, dolö amo mosö eedo amoma gomalä sämalö. Säla Olelelo neebe amea dima nabahalea, nie bögëla aulola nili Baagila Asi Segeyo amoie molö molöie nie mosö hogoli abidi dialeala nabimelëla sämalö. ¹⁵ Amala säsedä, ea filo aulige molö negelo aulige daijala negesa maadei hogoli edefade daia dilo amo olemolömelë. Ami nili molö molö daiamalola säi. ¹⁶ Amala säi amo nabalahlä, ie bögëla aulo äudä amole awäla, Yalusaleme besela galalahilä beahamelebe, ea säi amo gadola sulubadela gausiala digaha maadesebegi, elea Baagila Asi Segeyo amoie molö molö daiäi.

¹⁷ Deadi Yesula ie bögëla aulo giwilasi amolibalä misi. ¹⁸ Maalahilä ili molö naha sefolalea Yesuea sähalea, Na dilima dofä gelola sähago. Dili sebegogi afädëa ne hololömolömelë. Dolö amoda nebalä molö naha saleala säi. ¹⁹ Amala säsebegi, ilia asigia yölahilä, ema hido hidolaea dafidi hobeala säla didigahalea, Nale ma, nalela säla didigai. ²⁰ Amala säla didigasebegi, Yesuea ilima säla obögësalea, Dili giwilasi sebegogi afädëa nebalä falo afädëdaia beledi ua negela naha sebe ameamelë. ²¹ Dolöie

Malö amoda bebagi ie dödëla negei dibe amo gadola baagomolö. Gaso, Dolöie Malö e hololöla odoaië naabogi gausise dolö amo, asigiisebemelë. E emea made neegela ägüi galebeda, e hedabi aligilabiomelëla säi.

Yesuea beledile wani ödäle ie bögëla aulo amoligali i

(Madiu 26.26-30, Ulugu 22.14-20, Age Golödi 11.23-25)

²² Ili molö naha sefolalea, Yesuea beledi afädë neala gaula nea, Godema nesegeleahilä, beledi amo dagabodasila ie bögëla aulo amoligali ia gogosalea sähalea, Nimo. Nïe domalo gomelëla säla i. ²³ Amalahilä, ea wani ödä usi amo neala gaula nea, Godema nesegeleahilä iligali iasebegi, ili sulubadelaea nea mai. ²⁴ Ea ilima sähalea, Goda nïe healemelë. Asialo made ado säla negei amoie mida nïe heale gogi dialeamelë. Amoda udia dolö sulubadelagali besigahawe. ²⁵ Na dilima dofä gelola sähago. Ne wani ödä bu elö made naala nelolahilä, Godea Beaha Maadela Sigi Neebea ami nea, bu gähe elö molömelëla säi. ²⁶ Amala sälahilä, ilia gë afädë udälahilä, ili Olibe bi daia fedafiai.

Fida, dia ne dawa madela sämolömelëla säi

(Madiu 26.31-35, Ulugu 22.31-34, Yone 13.36-38)

²⁷ Yesuea ilima sähalea, Dili sulubadelaea ne digila fisäla awäha maademolömelë. Bebagi ado säla dödëla negei dibe amea sähaleada, Na sugua sibi sigi aligilo neebe amo nifulömelë.

Amaseda sugua sibi nefolalebe amoli fisäla dusudasila afufumolömelëla säla dödëla negei dialea. *Segelaea 13.7*

²⁸ Amaimo, Godea ne nowelasisevida, dili baagila nedale dafidi Galili moholömelëla säi. ²⁹ Amala säsebegi, Fidaea säla obëgësalea, Ili sulubadela fisäla awäседа, neda made fisäla moholömelëla säi. ³⁰ Amala säsebegi, Yesuea ema säla obëgësalea, Dima na dofä gelola sähago. Walio gasigi haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säla i. ³¹ Amala säsebegi, ea gelolafali säla obëgësalea, Neda dibalä baagomolö nea galëda, na di dawa madela dofä made sämolömelëla säi. Ili sulubadelaëa amo gadolamu säi.

*Yesu e Gesemani awälahilä Godebalä adosa sulo
(Madiu 26.36-46, Ulugu 22.39-46)*

³² Yesula, ie bëgëla aulolali sege ëi Gesemani dibeami afialahilä, ea ie bëgëla aulo amolima sähalea, Ne Godema adomolö awäsewe gaalu, dili wi sefolamialola säi. ³³ Amala sälahilä, ea Fida Yamese Yonela ilimu sigi awälahilä, ie asigigi fudugila yöla säosäomolö mi gäwila besela galai. ³⁴ Ea ilima sähalea, Nie iso asigigi edefademalä yösalea, ne baagomolö gabumelë. Dili gui salea idihë namialola säi. ³⁵ Amala sälahilä e holöbö aliga gala nagadaia gumusula dia idogolahilä sähalea, Asiamolö fu galëda, nema walio hamomolö amo asiamalola säi. ³⁶ Ea sähalea, Aba, Naado, dia nelebo sulubadela hamosa maademolöi nebege. Nema ödä iigi usi dibe amo dia nea nimalo. Amai gaso, na helësësewe gadola made, dia helësëse amo gadola hamomalola säi. ³⁷ Amala sälahilä obëgësamelebe, ili süwia adidi dibe amo bealahilä ea Fidama sähalea, Saimono, adi dialeale. Dia damo afädë idihë namolö ulisebele.

³⁸ Nafadea dili digalasiloea, idihë nea Godema adosa namialo. Asigia hamomolö helësësa neago gaso, domalo wäbëai nebegola säi. ³⁹ Amala säсила e bu awälahilä, dafidi säi amo gadola säha sulo. ⁴⁰ Amala sälahilä e bu obëgësamelebe, ili adidimu dibe meli. Mida, süwiaea si gafodo gadugisalea amai. Iliä ema edo säla obëgëmolödula asusugai. ⁴¹ E bu osoda obëgëlahilä ilima sähalea, Dili hele salea adidi dialealedu. Amo dofea. Fu hä besela galai gabu. Bimo. Dolöie Malö amoda nafade hamolo amolima gaula äasebego. ⁴² Nowemo. Nilia gausiala afiadi. Ne gaumäia hololölo amoda ga made misi nebego bimola säi.

Yesu gau

(Madiu 26.47-56, Ulugu 22.47-53)

⁴³ Yesuea ado aso säha nebegi, ie bëgëla aulo giwilasi amoligi Yudasa e dolö maleibalä fodolofali misi. Iliä helebe baialage gagaula ebalä misi. Gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage, dolö dafidilo amoliage ili mosalola fisiga wesebegi misi. ⁴⁴ Yesu gaumäia hololölo amea ilima dafidi daiala sähalea, Na gomalä hamoseda, amo gabula helësëmalo. Dolö na mimila nödüsedä, amo gaula hedabola sigi mosalola säla i. ⁴⁵ E besela galala, Yesu neebee fodolofali maala aligilahilä sähalea, Säla Olelelola sälahilä, Yesu mimila nödü. ⁴⁶ Mimila nödüsebegi, ilia hä e fëdöla gau. ⁴⁷ Amala hamosebe amo gaalu, dolö afädë ami nelo amea helebe besela nealahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo neebe amoie gëhe dagala salisi. ⁴⁸ Yesuea ilima sähalea, Fa nelo gaumolöie mulo amo gadola, helebe baialage gagaulahilä ne

gaumolö misile. ⁴⁹ Segeyo yafiegi ne dilibalä nea Godeie mosöa ado mala olelesa nelo amogi ne dilia made gaui amoda. Amai gaso, bebägi ado säla dädëla negei dibe amo gadola hamomäiamelëla säi. ⁵⁰ Amasebegi, ie bögëla amoli sulubadela e dägila fisäla awäha maadei.

Malö malisä afädë fisäla asi

⁵¹ Malö malisä afädë fagulo bulula gäi Yesu bögëla awäha nebegi, dolö amolia e gaui. ⁵² Gaso, fagulo bulula gäi amo ilima gila amilahilä e dudugimu fisäla asimelë.

*Yesu e galisolö dolö amolibalä gudimolöie sigi asi
(Madiu 26.57-68, Ulugu 22.54-55,63, Yone 18.13-14,19-24)*

⁵³ Iliä Yesu e sigi gaula gobela ilo Busa Edefade sebea ami asi. Gobela ilo busa amolige, dafidilo amolige, mala dawadigi amolige gedola ami sulo. ⁵⁴ Fida e Yesu bëbögëla asi. Gaso, eda holöbö hobeala awäha nelolahilä, gobela ilo Busa Edefade amoie mosö yala isogi nogila digalahilä, idihë aligilo amolibalä nulo gobeia ami hëgi hausa sulo. ⁵⁵ Gobela ilo busa amoliage, Galisolö dolö amoli sulubadelaeeage, dolö odoaea Yesuea asiala hamose melëlo amoli misialolahilä, ilia fädäla sämalai. Iliä e nufuäia ea asiala hamoi walebelela hogosamelebe, afädë made meli. ⁵⁶ Ilima dolö yafia ea made hamoi amo babala säi gaso, ado afädëdi made meli. ⁵⁷ Odoaea nowela nea ea made hamoi amo babala sähalea, ⁵⁸ Niliäda ea gomalä säse nabimelë. Godeie mosö dolöie naaboea hamoi amo, ea haila digila, segeyo ohodoagi ea bu ulimolö amoda, dolöie naaboea olelo amo gadola

made, ulimolömelëla säimelëla säi. ⁵⁹ Iliä ado amala säi amoge aso afädëdi made meli. ⁶⁰ Amala säsebegi, gobela ilo Busa Edefade amea dolö sefolalebe amoie mogogi nowela aligilahilä Yesuma nabahalea, Dia ado afädë made säla obëgëmolöle. Iliä dia asiala hamoila säi amo edo hamoila nabi. ⁶¹ Yesuea nafi daga made säla obëgësebegi, gobela ilo Busa Edefade amea ema bu elö nabahalea, Dida Afädë Memelei Gode hedabi hido elöi neebe amoie malöda dilela nabi. ⁶² Amala nabasebegi, Yesuea säla obëgësalea, Ä, neda amomelë. Dolöie Malö e Geloi Edefade Neebe amoie naabo dafädimadi fila, mu baidilidaia maala neëda, dilile siia bimolömelëla säi. ⁶³ Amala säsebe amo nabala gobela ilo Busa Edefade amea mihaläla hile fagulo nulilahilä sähalea, Ea hamoi amo sämäia odoa misialola nalä made sämalö. ⁶⁴ Ea Gode gagadese nabi amo. Dilia abilia helësësebelä nabi. Amala nabasebegi, ili sulubadelaea sähalea, Ea asiala hamoi amoieda e baagomäia nufulö dialeala säla didigai. ⁶⁵ Amala sälahilä odoaea e gofedela galala, ie si usulala naabo gafea nufudalahilä sähalea, di dolö gowea nufila olemola säi. Amase, idihë aligilo amoliage elea nufudala fisiga gala eleäha nelo.

Fidaea, na Yesu dawa madela säi

(Madiu 26.69-75, Ulugu 22.56-62, Yone 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Fida e yala isogi nogila digala sebegi, gobela ilo Busa Edefade amoie hamoi hamolasilo dolisä afädë maalahilä ⁶⁷ beahamelebe, Fida e hëgi hausa sebe amo fädäla bealahilä sähalea, Dige

Nasalese dolö Yesubalä nawesa aligilo amo gabula säi. ⁶⁸ Amala säsebegi, Fidaea ne mademelëla sälahilä sähalea, dia ado säsebegoda, na dofä dawa mademelëla säi. Amala sälahilä e mosö amoie idi galo baagido awäha nebegi haea Gagalugoea gäi. ⁶⁹ Hamoi hamolo dolisä amea e bealahilä, dolö nefolalo amolima bu sähalea, Dolö goda amoligimelëla säi. ⁷⁰ Amala säsebegi, ea bu elö sähalea, ne mademelëla säi. Holöfalä nelolahilä dolö nefolalo amolia Fidama bu elö sähalea, Dofä. Dida amoligi. Dige Galili dolömelëla säi. ⁷¹ Amala säsebegi, Fidaea gelolafalä säla gabulo amo gadola migalä diigila sähalea, na we wäfalä säседа, Godea ne dofä së imäiamelëla sälahilä, Dilia dolö ei säse goda na dofä dawa mademelëla säi. ⁷² Ea amala säia gai amole haea gagalugo gawalia nafi bu äudä gäi. Fidaea amo nabalahlä dafidi Yesuea, haea gagalugo gawalia nafi bu äudä made gäla neëgi, dia ne dawa madela nafi bu ohodoala sämolömelëla säi amo helësëla obëgi. Amo helësëlahilä diisa nelo.

15

Yesu Bailadi neebee sigi asi

(Madiu 27.1-2,11-14, Ulugu 23.1-5, Yone 18.28-38)

¹ Yosefalä gobela ilo busa amolige, dolö dafidilo amolige, mala dawadigi amolige, Galisolö dolö amoli sulubadelage gege dolahlä ilia hamomolö amoie ado didiäha dilo. Didiäha dilolahilä ilia Yesu e igi efëa nafodolahilä Bailadi neebee sigi gaula asi. ² Sigi gaula maasebegi, Bailadia Yesuma nabahalea, Yu udia dolöie beaha aligilo ginida dilela nabi. Amala nabasebegi, ea säla obëgësalea, Dia

säse gomelëla säi. ³ Gobela ilo busa amolia sähalea, Eada nafade yafie hamoimelëla säi. ⁴ Iliä Amala säsebegi, Bailadia ema bu elö nabahalea, Dia ado afädë made säla obëgëmolöle. Iliä dia nafade yafie hamoila säi amo nabilela nabi. ⁵ Amala nabi amogi Yesuea ado elö made säla obëgësebegi Bailadi e fudugisa nelo.

*Bailadia Yesu e i fügäigi baala negemalola säi
(Madiu 27.15-26, Ulugu 23.13-25, Yone 18.39-19.16)*

⁶ Gäheo i sulubadelagi Segeyo Ede amoie molö nase segeyo amo galada, udia dolöea galabaia negei amoligi ëi säla gowe fisigämola säsegi Bailadia fisigähamu aligilo. ⁷ Segeyo amo gaaluda, dolö odoaea gamanabalä nudusalea dolö odoa nufudasebegi, ilia ili galabaia negei. Amogi dolö afädë galabaia negei nelo amoie ëida, Balabasa. ⁸ Udia dolö gegedoi amolia Bailadi neebee maalahilä, ema sähalea. Dia nilima gäheo i sulubadelagi hamolo amo gadola walio hamomäiamelëla säi. ⁹ Ea ilima säla obëgësalea, Na Yu udia dolöie beaha aligilo gini dihilima fisigämäiala helësësebelela nabi. ¹⁰ Amala säi amoie mida, gobela ilo busa amolia Yesuma mudiala mihalälahilä e sigi gaula misi gabula helësëla, Bailadia amala säi. ¹¹ Gaso, gobela ilo busa ilia, udia dolö gegedoi amolia Bailadima, Balabasa hilima fisigämäiala gelola sämäiala si nigilasi. ¹² Bailadia ilima bu elö nabahalea, Dilia Yu udia dolöie ginila sälo neebe gowema na abilia hamomäia helësësebela nabi. ¹³ Amala nabasebegi, ilia bu uuala sähalea, Eda i fügäigi

baala negemalola säi. ¹⁴ Amala säsebegi, Bailadia ilima sähalea, Mi edogi. Ea edo nafade hamoi gabiola nabi. Amala nabasebegi, ilia gelolafali sähalea, I fügäigi baala negemalola säi. ¹⁵ Amala säsebegi, Bailadia, udia dolö gegedoi amolia obeägimäia, Balabasa hilima fisigälahlilä, ea ami dolö ilia Yesu fëgämalolahilä, ilia i fügäigi baala negemolö sigi mosalai.

*Ami dolö ilia Yesu gadiaboi
(Madiu 27.27-31, Yone 19.2-3)*

¹⁶ Ami dolö amolia Yesu sigi gaula gamane sigi aligiloë mosö yala isogi nogila digai. (Mosö amoë ëida Beledoliama.) Iliami ami dolö odoage misialosebegi gegedoi. ¹⁷ Gedolahilä ilia fagulo sedade bëi gadoi Yesuma salugasilahilä, ëfë äyo gägäi amalela nasigila giniie habuga gadoi hamolahilä ie busagia salugasi. ¹⁸ Amalahilä ilia naabo sögödigila sähalea, Yu udia dolöie beaha aligilo gini, namolöi namiäiamelëla säi. ¹⁹ Amala sälahilä, ilia ie busagia buudi damuia nufudalahilä, gofedela gagalai. Amalahilä ilia ie ëi gauia adogose gadoi hamola emo gumu sasagala dia digafui. ²⁰ Iliama gagadela hamomolö amo gadoi hamosa maadelahlilä, fagulo bëi sedade gäsi amo gilahlilä hile fagulo amo salugasi. Salugasilahilä ilia e i fügäigi baala negemolöie segea sigi asi.

*Yesu i fügäigi baala negei
(Madiu 27.32-44, Ulugu 23.26-43, Yone 19.17-27)*

²¹ Ili idiafa afiaha dibegi Sailini fii dolö afädë ie ëida Saimono. Alegisäda Ulufasalele eedo amo, sagaijala maaha nebegi gausiala digalahilä, ami dolö amolia ama Yesuie i fügäi gaumalala eegei.

22 Iliä Yesu sigi gaula sege ëi Gologoda asi. (Gologoda nilile ado adolada Busa Giwi Sege.) 23 Iliä wani ödäge i afädëie ödä muwege gegoalahilä egali muäia i gaso, ea made mai. 24 Amalahilä, ilia e i fügäigi baala negei. Iliä ie fagulo amo nowëa nima-belela, ilia sadu dahilahilä, ie fagulo amo amala mogei. 25 Yose eso neëla udigisa nebegi, e i fügäigi baala negei. 26 Ea nafade hamoila sälo amolia dëdësaleada, Yu udia dolöie beaha aligilo ginila säla dëdëi. 27-28 Amase, Yesu baala negei amo gaalu, fa nelo dolö äudä, elö ie naabo dafädimadi, elö ie naabo fefeädimadila, i fügäigi baala negei. 29 Udia dolö e dibeadi baagila afu mafusaleada, Yesu gagadiabola busa dugagila sähalea, Èhehe, Godeie mosö haila digilahilä, segeyo ohodoagi ulimolöeai amo, 30 dihimu damula awäla i fügäia adogoila digamola säla baagila nelo. 31 Amo gadola wäla gobela ilo busa amoliage, mala dawadigi amoliage Yesu gagadiabola säla didigahalea, Eada udia dolö odoä ugila negela wahilo amo gadola, e himu ugila negemolöi made gabugi dialealedu. 32 Nilia ema asigi afädë negedeläie Afädë Memelei, Isilale udia dolöie gini ameada, e i fügäia adogoilahilä digamäia. Nilia amo bealahilä, asigi afädë negedeläla säi. E i fügäigi baala negei gaalu, i fügäigi baala negei äudä amoleage e gadiabola amo gadolamu säi.

Yesu hame doala asi

(Madiu 27.45-56, Ulugu 23.44-49, Yone 19.28-30)

33 Eso mogogila eso bëgise gaaluge, sege sulubadela gasilasimu dilo. 34 Eso bëgise gaalu, Yesuea gelolafali säia adahalea, Elöi, Elöi, lama

sabagadanila säi. Nilile ado adolada, Nie Gode, nie Gode, abisigi ne digila asila säi. ³⁵ Amala säi amo nabalahlä, udia dolö odoa ami nefolalo amolia sähalea, Nabuö. Ea Elaia wesebegola säi. ³⁶ Afädë baluluia awälahlä, nelebo afädë dahudu gadoi wani ödä gamogai dibeä ami gelahlä, i bidigi yaala, egali muäia ialahlä sähalea, Aso. Elaiaea e i fügäigi dibeä adogoi fisigämölö maasebelela beaha aligidila säi. ³⁷ Yesuea gelola uualahlä hame doala asi. ³⁸ Amasebegi, gobela ilo mosöa fagulo edefade negei dilo amo, gadogola gadelala digalahilä, elö eamu eamula negesi. ³⁹ Ami dolö hädali afädë beaha aligilo dolö amea sida adogola beahamelebe, Yesu amala hame doala asi amo bealahilä sähalea, Dolö goda dofä Godeie malö gabula säi. ⁴⁰ Amo gaalu, udiafalä holöbö wagadi madela nea, sida gala nefolalo amoligi Magadala udia Melige, Yosese ie ëo Yameselele eme Melige, Salomege nelo. ⁴¹ Dafidi Yesu e Galili neëgida, ilia e awäse amo gadola awälahlä, e ugila negesa filo. Udia odoa yafie ebalä Yalusaleme misi amolige nefolalo.

Yesu bauri

(Madiu 27.57-61, Ulugu 23.50-56, Yone 19.38-42)

⁴² Segeyo amoda nelebo daialo segeyo. Deadise gaalu, segeyo Sabada aiyo namölö gabula helësëlahilä, ⁴³ Alimadia dolö Yosebe Bailadi neebeä awälahlä, bedälo made mumulasi amea, Yesuie domalo nimölö audulela nabi. Dolö amoda Galisolö amoligi asigi hedabi negei nea, Godea Beaha Maadela Sigi Neebe amo beaha nelo. ⁴⁴ Amala nabasebegi, Bailadia e aabela baagoi gabula fudugilahilä, ami dolö hädali afädë

beaha aligilo amo welahilä e hä baagoilela nabi. ⁴⁵ Amala nabasebegi, Bailadima ami beaha aligilo amea e hä baagoimelëla säi amo nabalahlä, Yosebema ië domalo nimolö dofeala säi. ⁴⁶ Amala sälebegi Yosebea fagulo falei hedabi afädë nealahilä, ië domalo i fügäidaia dibe amo neala gaula digalahilä, fagulo amea usulala gaulahlä, igi äbä dafidi hamola negei diloa ami baumolö gaula asi. Bausilahilä, igi edefademalä afädë bebugula gaula maalahilä amea idi gasi. ⁴⁷ Amala bausi dibe amo Magadala udia Meli Yoseseie eme Melilea meli.

16

Yesu nowela asi

(Madiu 28.1-8, Ulugu 24.1-12, Yone 20.1-10)

¹ Segeyo Sabada gafe maadeibua, Magadala udia Melige Yameseie eme Melige Salomege ilia Yesuie domalogi hëla moholöie, weli gafisigäi hïdo elöi amo bidia nii. ² Segeyo gifalädalügi yosefali ili äbägi bauia ami afiai. ³ Hilido afiaha dialea sähalea, Bausalea igi edefadea gai amo nowëa ugila negela doga negesimolödula säsäla afiai. ⁴ Afiaha dialea igi edefadea gai dilo amo sida gala beahamelebe, igi edefade amo bebugula fisiga galahlä doga negei dibe meli. ⁵ Ili äbä isogi bauia ami nogila digalahilä beahamelebe, malö malibu afädë fagulo falei sedade gäi ilile naabo dafädimadi sebe amo bealahilä, ili fudugi. ⁶ Malö malibu amea ilima sähalea, Dilia fudugimabu. Dilia Nasalese fii Yesu, ilia i fügäigi baala negei amo hogola misi goda, eda nowela asimelë. Eda wi maade. Ili e negei diloa amo bimo. ⁷ Hä dili afiala Fidamage

ie bēgēla aulo odoa amolimage sāla iahaleada, Iliā e Galili bimolōmelēla dafidi sāla i amo gadola, eda edale Galili moholō awāha neamelēla sāla imalola sāla i. ⁸ Amala sāi amo nabalahilā ili igi ābāgi amila fodolofali doadigila awāhalea emo gīgisēla fudugila aligi afiai. Udia dolō odoabalāge made adoi. Mida, ili bedāhalea.

Magadala udia Melia Yesu meli
(Madiu 28.9-10, Yone 20.11-18)

[⁹ Segeyo gifalādalūgi yosefali Yesu e nowelahlilā, Magadala udia Melia bimāia e sebeadale Yesu e ulufala besela galai. Dafidi udia amoma mugabe gifalādaliā fedai sebegi Yesuea nesila digi. ¹⁰ Besela galai amo bealahilā, Yesubalā dafidi nawesa aligilo amolia asigiila dūisa dibeā ami sāla imolō asi. ¹¹ Awālahilā Melia ilima sāhalea, Yesu hī nowela asi amo na melimelēla sāi. Iliā nabi gasoda dofā gabula made helēsēi.

Bēgēla aulo āudāea Yesu meli
(Ulugu 23.13-35)

¹² Hobeala ie bēgēla aulo āudā ididila awāha nebegi, Yesu e domalo elōlahilā elea e bimāia besela galai. ¹³ Amo bealahilā ele obēgēla awāla bēgēla aulo odoa amolima sāi gaso, ilia dofā gabula made helēsēi.

Yesuea ie bēgēla aulo amolima Ado Mala Hedabi sāla imalola sāi
(Madiu 28.16-20, Ulugu 24.36-49, Yone 20.19-23, Abosolo 1.6-8)

¹⁴ Amalahilā hobeafali gīdālasī amoli molō naha dibeā ami Yesu e besela galai. Besela galalahilā

ilia asigi afädë made negei amogige, iso asigi geloi neebe amogige, odoaea e hi nowela neebe melila säi amo nabalahlä dofä gabula made helësëi amogige nemoi. ¹⁵ Amalahilä ea ilima sähalea, Dili sege föi sulubadelagi afufulahilä, udia dolö sulubadelama Ado Mala Hedabi säla imalo. ¹⁶ Afädëa asigi afädë negeseda, ödägi gelahlä damula aulo neala gaumolömelë. Be afädëa asigi afädë made negeseda amobalä gudimolömelë. ¹⁷ Asigi afädë negei neebe amoliada dolöea hamomolöi made gowe gadoi hamomolömelë. Nïe ëigi nea mugabe fedai nesila digimolöge, udia dolö odoaië ado adomolöge, ¹⁸ baagolo nuba gausege baagolo ödä nasege made baagomolömelë. Oloi difolalebe amoli ilia naaboea diigiseda wahimolömelëla säi.

Yesu selesaia mosöa fedai

(Ulugu 24.50-53, Abosolo 1.9-11)

¹⁹ Dafidilo Geloï Yesuea ilima ado amo säla ialahlä, selesaia mosöa fedalahilä Godeïe naabo dafädimadi sulo. ²⁰ Amala asibua ili afufulahilä, sege sulubadelagi ado mala säla iaha nebegi, Dafidilo Geloïa ilibalä hamoi hamola, ilia dofä säsebela helësëmäia dolöea hamomolöi made gadoi hamolasi.]

Edolo Bible
Ruth and the New Testament in the Edolo Language of
Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Edolo long
Niugini

copyright © 2010-2022 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Edolo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Apr 2024 from source files dated 26 Apr 2024

688323a7-0b01-555d-b52f-07c624ea681b